„Han er ikke her; thi han er opstanden. ... Kom og se stedet, hvor han lå!”
(Matthæus 28:6.)

Graven i haven
i Jerusalem

DEN *danske* STJERNE

Februar 1979 · 128. årgang · Nummer 2

Forberedelse og inspiration

Paul H. Dunn

Almindeligvis er der 3 slags arbejdere i kirken, hvis vi benytter forberedelse og manglende forberedelse som basis for klassifikationen. Én gruppe føler, at den mentale begavelse og evne, de er blevet velsignet med, er alt, hvad der behøves for at opfylde deres forpligtelse. De forbereder sig uden tanke på guddommelig vejledning.

En anden gruppe lader alting være op til Herren, hvilket sædvanligvis betyder at stole på øjeblikkets impuls, og det tages ofte fejlagtigt for inspiration. De henfalder til at lægge alle deres problemer på Herren i håb og forventning om, at han vil løse deres problemer.

Ingen af disse metoder er tilstrækkelig. Den første antyder selvtilstrækkelighed. Den ophøjer menneskelige hjælpekilder, hvilket er rosværdigt, men den tillader ingen mulighed for Herrens Ånd at virke, fordi mennesket føler sig uafhængig af behovet for hjælp. Den anden metode afslører fuldstændig afhængighed. Den ophøjer Guds hjælpekilder, hvilket er højst prisværdigt, men den tillader ikke nogen mulighed for vækst og udvikling af det enkelte menneske, fordi han føler sig så uværdig og hjælpeløs.

Den tredie gruppe (som bør være vores forbillede) viser, hvordan man kan opnå et personligt forhold til Gud. De enkelte i denne gruppe har stor respekt for deres egne hjælpekilder og evner, men de erkender, at Herren er nødvendig for at højne deres egne muligheder. Vi har ofte hørt den idé udtrykt, at 2 mennesker kan udføre hvad som helst, når blot den ene af dem er Herren.

Den leder, som arbejder sammen med Herren, vil forstå, at når han accepterer en kaldelse til at tjene, kaldes han ikke for at gøre sit eget arbejde, men for at assistere Gud i hans arbejde.

DEN *danske* STJERNE

Organ
for Jesu Kristi Kirke af
Sidste Dages Hellige

Februar 1979
Årgang 128
Nummer 2

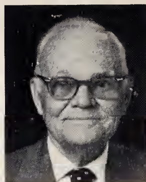
Indholdsfortegnelse

Børnestjernen

Abonnement:

Tegnes gennem wards/grensrepræsentanten: 12 numre dkr. 48.00
Nævnte priser er incl. moms og porto.
Betaling over gire 3120988 til Distributions Centret, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
United States and Canada: $ 8.00 (surface mail).

Distributions Centret, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.

Vælg I i dag

Marion G. Romney
Andenrådgiver i Det øverste Præsidentskab

„Så vælg i dag, hvem I vil tjene; . . . Men jeg og mit hus, vi vil tjene Herren". (Jos. 24:15)

Mit formål med dette budskab er at fremhæve den kendsgerning, at dette liv for os dødelige er en beslutningernes dag, og at påpege behovet for, at vi træffer rigtige beslutninger, samt at vi træffer dem nu.

Jorden blev skabt og mennesket anbragt derpå netop med dette formål Menneskene er evige væsener, Guds åndelige børn. De blev født ham i åndeverdenen. Der boede de hos ham, før jorden eksisterede. Deres mål er at vedblive med at leve evigt efter den jordiske død.

Vi har af vor Skaber fået handlefrihed. Mens vi lever på jorden, befinder vi os mellem to stærke magter - det gode og det ondes magter. Vi må vælge mellem de to. Der er ingen vej udenom.

Kristi Ånd oplyser „hvert menneske, som kommer til verden; og Ånden oplyser hvert menneske i verden, der lytter til hans røst.

Og enhver, der lytter til Åndens røst, kommer til Gud, ja, til Faderen" (L&P. 84:46-47)

På den anden side bliver enhver, som når ansvarlighedsalder, fristet af djævelen og hans engle til at afvise Kristi Ånds vejledning, og i stedet at følge dem.

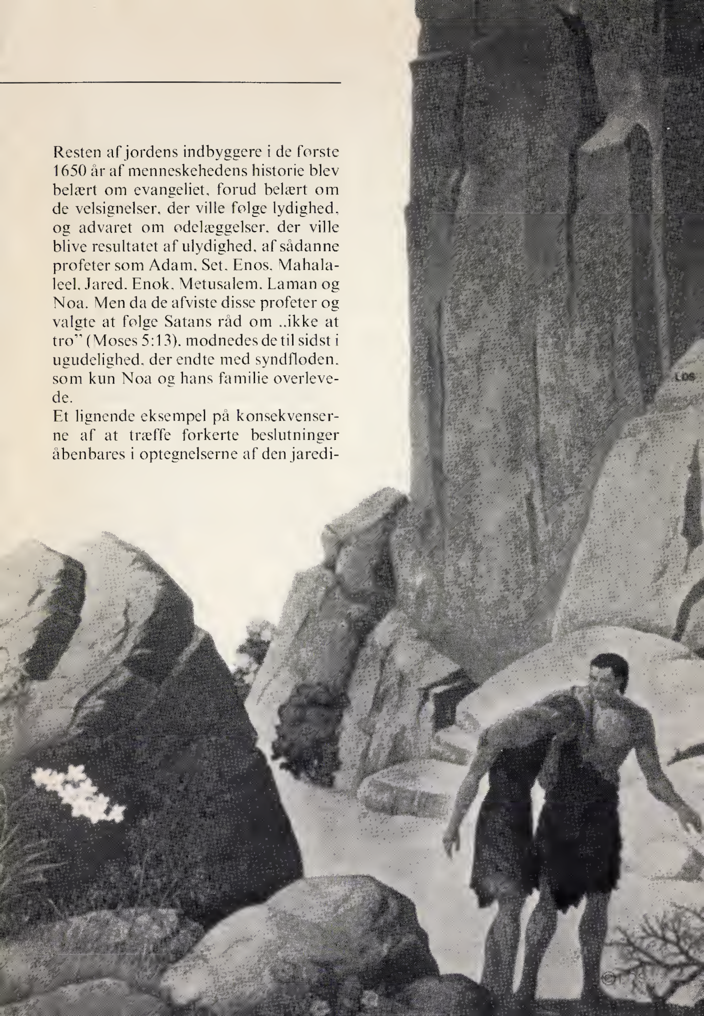
Konflikten begyndte i Edens Have og raser stadig.

Efter deres uddrivelse fra Edens Have blev Adam og Eva belært om evangeliet af himmelske væseren er instureret af Herren om at belære deres børn. Det gjorde de. Og så „kom Satan iblandt dem og sagde: . . . Tro det ikke, og de troede det ikke, og de elskede Satan mere end Gud. Og fra den tid begyndte menneskene at blive kødelige, sanselige og djævelske." (Moses 5:13)

Dette har været mønstret nu i næsten 6000 år. I hver enkelt evangelieuddeling har mennesker afvist evangeliet og er som konsekvens deraf sunket ned i apostasi, udsvævelser og mørke. I hver uddelig er Guddommens sande natur - Faderen, Sønnen og Helligånden - pâny blevet åbenbaret. De grundlæggende principper og ordinanser er også igen blevet åbenbaret, og fremhævet. Vigtigheden af at efterleve de evangeliske belæringer er blevet fremhævet.

De velsignelser, der følger med efterlevelse af de evangeliske belæringer, og konsekvenserne af ulydighed derimod, er altid blevet forudsagt. Og disse forudsigelser er altid blevet opfyldt.

Det eneste samfund i hele menneskehetens historie, der er fortsat med at „lytte til Åndens stemme" (L&P. 112:22), og aldrig har givet efter for Satans fristelser og magt, var Enoks folk. De blev optaget i himlen og afventer nu et lignende samfund, hvortil de skal vende tilbage og forene sig med.

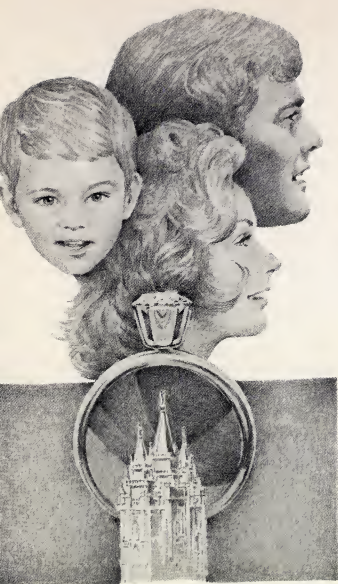
Resten af jordens indbyggere i de første 1650 år af menneskehedens historie blev belært om evangeliet, forud belært om de velsignelser, der ville følge lydighed, og advaret om ødelæggelser, der ville blive resultatet af ulydighed, af sådanne profeter som Adam, Set, Enos, Mahalaleel, Jared, Enok, Metusalem, Laman og Noa. Men da de afviste disse profeter og valgte at følge Satans råd om „ikke at tro" (Moses 5:13), modnedes de til sidst i ugudelighed, der endte med syndfloden, som kun Noa og hans familie overlevede.

Et lignende eksempel på konsekvenserne af at træffe forkerte beslutninger åbenbares i optegnelserne af den jaredi-

tiske nation, der boede i Amerika for omkring 200 år siden efter bygningen af det store Babelstårn.
Efter forvirringen af tungemålene omkring det tårn, førte Herren en koloni til Amerika. Han fortalte dem, at Jesus Kristus var landets Gud, og at han, hvis de ville følge ham, ville gøre dem til en stor nation. ,,Og der skal ikke findes noget større folk på hele jorden'. (Ether 1:43) Og det blev de.
I deres opgangstid glemte de Herren og ignorerede hans belæringer. Som de modnedes i ugudelighed, advarede profeter dem gentagende om, at de ville blive udryddet af landet, hvis de ikke omvendte sig og tjene Herren. Det nægtede de at gøre. De valgte at følge kødets lyster, indtil de blev indviklet i borgerkrige, der fuldstændigt udryddede dem. De blev efterfulgt i Amerika af nephiterne, efterkommere af den koloni, som Herren lod Lehi føre til Amerika omkring 600 år før Kristus. I de seks århundreder før Kristi fødsel, blev de gentagne gange belært af profeter om de velsignelser, der ville følge med deres efterleven af Kristi belæringer, og om den ødelæggelse, der ville blive konsekvensen af at afvise og være ulydige mod hans belæringer. Til sidst modnedes de imidlertid i ugudelighed og led i året 421 efter Kristus dem samme skæbne som jarediterne.
Men i 1000 år vaklede de imidlertid mellem retskaffenhed og ugudelighed.
Deres profeter fortalte dem om Kristi jordiske mission i Jerusalems land, og at de i Amerika ville blive underrettet om hans fødsel og om hans korsfæstelse, og at han ville besøge dem efter sin opstandelse.
Så tidligt som i året 592 før Kristus fortalte profeten Nephi dem, at der i tiden omkring Kristi korsfæstelse ville der blive „mørke over det forjættede land (Amerika) . . . lyntorden og jordskælv; at mange byer blev fortæret af ild og mange ville synke i havet". (se 1 Nephi 12:4); og at den opstandne Kristus ville vise sig blandt dem efter de store ødelæggelser. (se 1 Nephi 12:6) Disse profetier gik bogstaveligt i opfyldelse.
Alle profetier bliver opfyldte i Herrens egen tid.
Profeten Amos talte sandhed, da han sagde:
„Nej! Den Herre Herren gør intet uden at have åbenbaret sin hemmelighed for sine tjenere, profeterne'. (Amos 3:7) Se, de begivenheder vi her har talt om, vidner om rigtigheden i den udtalelse. Jeg har bragt dem frem i erindringen som baggrund for - og for at give mening til - det, som jeg nu ønsker at sige om den nuværende situation, og for at fremhæve betydningen af, at vi vælger at følge Kristi lys.
Vi lever i tidernes fyldes uddeling, den sidste uddeling af evangeliet før tusindårsriget.
Denne uddelingsperiode vil ikke ende på samme måde som de tidligere uddelinger er endt, i apostasi og tab af evangeliet; den vil blive afbrudt af Herren Jesu Kristi andet komme og begyndelsen af hans et tusindårige regering, således som det er blevet profeteret i alle uddelinger siden verdens begyndelse.
„Det store tusindårsrige . . . skal komme. Thi Satan skal bindes." (L&P. 43:30-31)
Kristus vil åbenbare sig „fra himlen i magt og med stor herlighed sammen med alle dens hærskarer og bo i retfærdighed hos menneskene på jorden et tusinde år og de ugudelige skal ikke bestå.' (L&P. 29:11)

Da Nephi forudså vor tid, skrev han:
„Tiden kommer snart, da Satan ikke mere skal have magt over menneskenes hjerter, for dagen kommer snart, da alle de hovmodige og ugudelige skal være som malm, og dagen kommer, da de skal opbrændes.
Thi den tid kommer snart, da Guds vrede i hele dens fylde skal udøses over alle menneskenes børn; thi han vil ikke tilstede, at de ugudelige skal ødelægge de retfærdige.
Derfor vil han bevare de retfærdige ved sin magt, selv om han, for at bevare de retfærdige, skal lade sin vredes fylde forvolde deres fjenders ødelæggelse ved ild.
Derfor behøver de retfærdige ikke at frygte; thi profeten siger, de vil blive frelst, om det end skal ske ved ild.
Se, mine brødre, jeg siger jer, at disse ting må snart komme; ja, endog blod og ild og røgdamp må komme, og det må nødvendigvis ske på denne jord, og vil kommer over menneskene efter kødets vis, hvis det sker, at de forhærder deres hjerter mod den Hellige i Israel.
Thi se, de retfærdige skal ikke omkomme; thi tiden skal visselig komme, da alle de, der strider mod Zion, skal omkomme.' (1 Nephi 22: 15-19)
Vi ved bare ikke, hvornår klimaks vil indtræde. Men vi ved, at den nærmer sig. Vi ved, at jordens mennesker er ved at modnes i ugudelighed. Vi ved, at samtlige af de ti bud blev tilsidesat. Vi ved, at Gud bliver fornægtet, at uærlighed, umoral, overtrædelse af sabbaten og endog mord forekommer hyppigere og hyppigere.
Vi ved, at ved åbningen af denne uddeling sagde Herren:
„Hør, o, I min kirkes folk, siger hans røst, som bor i det høje, og hvis øjne hviler på alle mennesker. Ja, sandelig siger jeg: Hør, I folk, som er langt borte, og I, som bor på øerne i havet, lyt alle . . .
Bered jer, bered jer for det som skal komme; thi Herren er nær.
Og Herrens vrede er optændt; thi på himlen kredser hans sværd, og det skal slå ned på jordens indbyggere.
Og Herrens arm skal åbenbares. Og dagen kommer, da de, der ikke vil høre Herrens røst eller hans tjeneres røst, ej heller give agt på apostlenes eller profeternes ord, skal udryddes af folket.
Thi de er afveget fra mine forordninger og har brudt min evige pagt.
De søger ikke Herren for at indføre hans retfærdighed, men enhver vandrer på sin egen vej og efter sin egen Guds billede, hvis billede er i verdens lignelse, og hvis væsen er en afguds væsen, som bliver gammelt og skal forgå i Babylon, ja, Babylon den store, der skal falde." (L&P. 1:1, 12-16)
Det er høje tid. Hvis vi skal stå, når Babylon falder, må vi træffe vort valg nu. Som Amulek sagde: „Dette liv er tiden, da menneskene skulle berede sig til at møde Gud; ja, dette livs dag er den dag, da menneskene skal udføre deres arbejde." (Alma 30:32)
„Væl I i dag." (Moses 6:33)

Denne uddeling vil ikke ende, som tidligere uddelinger er endt, i apostasi og tab af evangeliet; den vil blive afsluttet med Herrens andet komme.

Celestialt ægteskab

Bruce R. McConkie

De tolv apostles Råd

„For at alle må være vorenede i vore tanker og komme i en position, hvor vi kan bygge på samme grundlag og have samme evige sandheder i tankerne, skal jeg indledningsvis citere 3 eller 4 korte stykker fra åbenbaringerne. Jeg beder om, at vi vil være ét i følelse og indstilling, hvor disse store doktrinære principper behandles, og at vi vil fastholde i vore sjæle beslutningen om at gøre alt det, der må gøres i denne jordiske prøvestand for at arve fylden af herlighed i vor Faders rige.

Lad mig først vælge ordene fra afsnit 42 i Lære og Pagter, en åbenbaring med overskriften „Kirkens lov": „Du skal elske din hustru af hele dit hjerte og holde dig til hende og ingen anden." (vers 22) Og disse ords ånd tager jeg fra Det gamle Testamentes Ruths Bog, der, selv om de nok ikke oprindeligt blev udtalt med hensyn til ægteskabet, indeholder et princip, der helt passer til situationen.

Og Ruth sagde: „Nød mig ikke til at forlade dig og vende tilbage! Nej, hvor du går hen, der vil jeg gå hen, og hvor du tager bolig, der vil jeg tage bolig; dit folk skal være mit folk, og din Gud skal være min Gud; hvor du dør, der vil jeg dø, og der vil jeg jordes. Herren ramme mig både med det ene og det andet: kun døden skal skille os ad.' (Rut 1:16-17)

Og nu et stykke fra afsnit 49 i Lære og Pagter, der opsummerer den grundlæg-

Gud Faderens værk var skabelse . . . Sonnen Jesu Kristi værk var forlosning . . . vores gerning er at . . . akceptere og erkende loven.

gende administrative bekendtgørelse med hensyn til ægteskaber i vor uddeling:

„Atter siger jeg (Herren) jer: Den, der forbyder ægteskab, er ikke af Gud, thi ægteskabet er indstiftet af Gud for menneskene.

Derfor er det lovligt, at en mand har en hustru, og de to skal blive eet kød, for at jorden kan opfylde formålet med dens skabelse

og blive fyldt med det bestemte antal mennesker i overensstemmelse med deres skabelse, før verden blev til." (L&P. 49:15-17)

Når vi som sidste dages hellige taler om ægteskab, taler vi om en hellig, celestial orden. Vi taler om et system, hvoraf kan vokse den største kærlighed, glæde, fred, lykke og renhed, kendt af menneskeheden. Vi taler om skabelse af en familieenhed, der har mulighed for at blive evigtvarende og evigtgyldig, en familieenhed, hvor en mand og en hustru kan forblive i det fællesskab i al evighed, og hvor mor og datter og far og søn er bundet til hinanden med evigtvarende bånd, der aldrig vil blive overskåret. Vi taler om at skabe en enhed, der er vigtigere end kirken, vigtigere end nogen organisation, der findes på jorden eller i Himlen, en enhed, ud af hvilken ophøjelse og evigt liv vokser; og når vi taler om evigt liv, taler vi om det liv, Gud, vor himmelske Fader, lever.

I denne sidste, vidunderlige uddeling har vi modtaget al evigheds største fundamentale sandhed, og den sandhed angår den natur Gud er, og hvem han er. Det er evigt liv at kende Faderen og Sønnen (se Johs. 17:3) Der er ingen mulig måde, skridt for skridt, at komme til den høje ophøjelse, vi søger, medmindre og før vi kommer til kundskab om, hvilken natur Gud er. Når vi således taler om evigt liv, taler vi om det liv, som Gud, vor Fader, lever; og når vi taler om ham taler vi om en hellig, fuldkommengjort, ophøjet, forædlet mand - et individ, en person, et væsen med „et legeme af kød og ben, lige så følbart som et menneskes." (L&P. 130:22) Vi taler om én som er en bogstavelig Fader. Fader til alle menneskers ånder. I og jeg blev født som medlemmer af hans familie. Vi har set hans åsyn; vi har hørt hans røst; vi har modtaget hans råd, personligt, såvel som gennem hans repræsentanter og sendebud; vi kendte ham i forudtilværelsen. Nu er et slør trukket for, og vi kan ikke erindre noget fra den tid, men vi søger det, som vil gøre os i stand til at blive ham lig.

Efter at vi var blevet født som hans åndelige børn, gav han os vor handlefrihed, som er magt og evne til at vælge; han gav os også love og tillod os at adlyde eller overtræde, og som følge heraf kan vi udvikle, og udviklede vi virkelig talenter, evner, indstillinger og karakterevner af forskellig art. Han ordinerede og udviklede en frelsesplan. Den blev kaldt Guds evangelium, Gud, vor himmelske Faders, og den består af alle de love, kræfter og rettigheder, alle de erfaringer, alle de gaver og nådegaver, som det kræves af os, hans åndelige sønner og døtre, for at komme fra vores øjeblikkelige åndelige stade med lav intelligens til det høje, ophøjede stade, hvor vi kan blive ham lig.

Profeten Joseph Smith fortæller os, at Gud selv, da han befandt sig midt blandt ånder og herlighed. ordinerede love. hvorved de kan gå fremad og udvikle sig og blive ham lig. De love indbefattende skabelse af denne jord; de omfattede modtagelse af et jordisk legeme. hvori vi kunne blive prøvet og efterprøvet i en prøvetilværelse og få erfaringer. som det var umuligt at få på anden måde: de omfattede muligheden for at vælge mellem ret og forkert. at gøre godt eller gøre ondt. muligheden for at udvikle og dygtiggøre sig i det. der er åndeligt: og

de omfattede mulighed for at indgå i det ægteskabsforhold, der har mulighed for at blive evigtvarende. Vi påbegyndte denne udvikling i forudtilværelsen. Nu befinder vi os hernede for at tage den endelige eksamen i det hidtidige liv, som også er adgangseksamen til de områder og riger, der ligger forude.

Navnet på det liv, som Gud, vor Fader, lever, er evigt liv, og evigt liv består af to dele: fortsættelse af familieenheden i al evighed, og en arv af det, som skrifterne kalder en fylde af Faderen eller en fylde af Faderens herlighed (se L&P. 76:56), hvorved menes den magt, de kræfter, det herredømme og den ophøjelse, som han selv ejer. I vores begrænsede omstændigheder har vi ingen evne eller kræfter til at forstå Faderens magt og almagt. Vi kan betragte himlens stjerner, vi kan se alle verdenerne og kloder, der er blevet skabt i deres egne sfærer, vi kan undersøge alle denne planets livs-arter, som vi kender, og ved at gøre det, kan vi begynde at få en forståelse af den vidunderlige, ubegrænsede intelligens, hvorved alt dette eksisterer - og alt dette taget som ét, og mere til, dramatiserer Faderens herligheds fylde.

Vi søger evigt liv - det vil sige, vi har fået tilbudt at kunne gå fremad som Guds børn, indtil vi bliver som vore himmelske forældre; og hvis vi opnår det, er det påbudt os at bygge på grundlag af Herren Jesu Kristi forsonende offer. Det kræves af os, at vi holder befalingerne og sår retskaffenhedens frø, for at kunne høste herlighedens og ærens udbytte. Hvis vi gør alt det, som evangeliet kræver af os, kan vi opnå en sådan fremgang. Evangeliet, der er det samme som frelsesplanen, kaldes nu Jesu Kristi evangelium for at ære ham, som udarbejdede det afsluttende og evigtgyldige soningsoffer og påbegyndte og igangsatte hele Faderens plans betingelser og konditioner.

Gud vor Fader er Skaberen af alle ting, og vi hylder hans hellige navn og synger pris til ham, fordi han skabte os og alle ting i Himlene. Gud, vor Fader, er den fuldkomne skaber. Jesus Kristus, hans Søn, er Forløseren. Han kom for at fri os fra timelig og åndelig død, der var blevet bragt ind i verden ved Adams fald. Frigørelsen fra timelig død giver enhver af os udødelighed: „Thi ligesom alle dør i Adam, således skal også alle levendegøres i Kristus." (1. Kor. 15:22) Og enhver levende sjæl vil oprejses i opstandelsen med udødelighed og, efter således at være oprejst, blive dømt i henhold til sine gerninger og få tildelt en plads i de beredte riger. Nogle vil blive oprejst i udødelighed og derpå til evigt liv, og evigt liv er navnet på den form for liv, som Gud lever.

Vi kan ikke stærkt nok prise Herren Jehova, som er Herren Jesus, for at ære ham efter fortjeneste for alt det, han har gjort for os, og for de muligheder, der er foran os, fordi han påtog sig vore synder på betingelse af omvendelse. Gud Faderens gerning var skabelse, og Sønnen Jesu Kristi gerning var forløsning. Vi er mennesker, og vor gerning - opbygning på det grundlag, som vor Fader lagde, og som Kristus, hans Søn, har oprettet - er at gøre den del, der er blevet os pålagt, for at vi kan arve den herlighed og værdighed, hvorom jeg taler. Sagt i almindelighed betyder det, at vi skal acceptere og tro på loven. Vi skal tro på Kristus og efterleve hans lov, leve retskaffent, få vore synder afvasket i dåbens vand, blive nye skabninger formedelst Helligåndens kraft, og vandre på sandhedens og retskaffenhedens stier.

Så længe vi taler på linie hermed, er alt, hvad vi siger generaliteter; det er grundlaget for noget særligt og bestemt, som vi peger imod: det evigtgyldige ægteskab.

Vi sætter kurs mod Zion

Jill Mulvay Derr

„Forholdene blev meget vanskelige i Kirtland," skrev Caroline Barnes Crosby, da hun mindedes de store økonomiske problemer i de år, hun og hendes mand Jonathan boede der sammen med de hellige. Mere end én gang måtte de opleve, at de ikke vidste, hvor deres næste måltid skulle komme fra.

„Vi fik så lejlighed til at prøve brødrenes barmhjertighed, og mange af dem var i nøjagtig samme situation som vi," skrev Caroline.

Hun kunne huske en aften, da bror William Cahoon stoppede op ved familien Crosbys hus. Han var på vej til sit eget hjem med et par liter majsgrød til sin familie. Han spurgte Caroline og Jonathan, om de havde noget at spise. Da de fortalte ham, at de ikke havde noget, delte han sin majsgrød med dem og bad Jonathan komme over og også få en portion kartofler og kød. Andre hellige delte på samme måde deres forråd med Crosbys. Og Caroline tilføjede: „Vi selv havde talrige lejligheder til at dele næsten vores sidste stykke hjemmebagte brød med brødrene."

For Caroline og Jonathan var de økonomiske prøvelser i Kirtland ikke så vanskelige som den prøvelse de utilfredse søskende udgjorde. „De kom åbent frem imod profeten . . . afskrev al deres troskab over for kirken," skrev Caroline. Og hun tilføjede med sorg: „Det var nogle af vore nærmeste naboer og venner. Vi havde talt fortroligt sammen og spadseret sammen til Guds hus som venner." Da Caroline traf en søster, som havde forladt kirken, spurgte hun hende, hvorfor hun var frafalden. Søsteren sagde til Caroline, at hun var utilfreds med forskelligt i kirken. „Jeg følte mig meget ked af det og nedtrykt," fortalte Caroline senere men drømte aldrig om selv at forlade kirken eller forsage profeten.

„Vi var fast besluttet på at tage til Zion," har Caroline sagt om Crosbys rejse til Kirtland. Familien fortsatte med at søge mod Zion og overlevede prøvelserne i Ohio. De fulgte hovedgruppen af de hellige til Missouri, Illinois og Utah. Efter at de nogen tid havde virket som missionærer i Tahiti, nedsatte de sig permanent i Beaver i Utah. Caroline førte omhyggeligt dagbøger og skrev en detaljeret personlig historie, hvoraf disse uddrag er taget.

Regn til rette tid

David Carl Danielson

Mine indtryk af hvert enkelt år i mit liv er knyttet til dets særlige begivenheder - det år, jeg blev gift, det år min far døde, det år vi byggede en ny lade - For mig er 1977 året, hvor miraklet skete.

Jeg er landmand i Cache Valley i Utah. Vi lever eller dør, alt afhængig af vejret, og 1977 var tørkens år. Det begyndte i efteråret 1976, da årstidens sne ikke kom. Et tørt efterår er en sjældenhed i vores højtliggende bjergdal, og vi drog fordel af det ved at foretage pløjning, reparere gærder, udjævne flere marker og endda opsamle sten.

Endnu ved udgangen af januar havde vi stadig ingen sne fået; selv bjergene var nøgne og grå. Det var så koldt, at den smule let sne, vi havde fået, endnu lå på jorden; vi vidste, at vi var i vanskeligheder.

Den måned havde stavspræsidenterne i Logan-området et møde med bror MA. Kjar, vor regionalrepræsentant. Der blev tilladt en særlig fastesondag: den 23. jan. mødtes medlemmerne af Hyrum Utah stav for første gang i deres nye bygning; bror Kjar gjorde rede for fasten; vores stavspræsident, Garth Lee, bekendtgjorde, at fasten ville begynde den 26. jan. kl. 18, og at vi den 27. ville holde et bønnemøde.

Det blev miraklets begyndelse. Vi var glade for at få lov til at faste. Mere end halvdelen af staven var samlet til bønnemødet - gamle mennesker, mænd og kvinder med deres børn, unge mennesker, universitetsstudenter. Vi sang. Præsident Lee ledede forsamlingen i bøn og bad Herren sende os den nødvendige væde til rette tid. Det var opløftende; jeg var helt sikker på, at Herren havde hørt vore bønner.

Væden kom ikke den nat, og den gjorde det heller ikke i de følgende uger. Februar var varm, og den smule sne, der var tilbage, smeltede. Jeg prøvede at udjævne den pløjede jord, men den var kun hårde klumper. Det var klart, at Herrens svar var: „endnu ikke", men i vores utålmodighed finder vi det somme tider vanskeligt at høre ham.

Midt i februar erklærede guvernøren Utah for katastrofeområde. Hele statens økonomi var i fare. Mange vintersportssteder var ikke blevet åbnet; andre holdt kun delvis åbent. Tankstationerne averterede med snedæk til uhørte udsalgspriser. Myndighederne opfordrede borgerne til at spare på vandet. Og nu begyndte skeptikerne at gøre nar ad dem, der havde tillid til Gud; én af de skeptiske skrev et læserbrev til den lokale avis og spurgte, om vi dog ikke vidste, at det var naturen og ikke Vorherre, der kontrollerer vejret.

Hvad skeptikerne ikke vidste, var at bønnerne og fasten fortsatte. Igen og igen læste jeg løftet: „Hvis I følger mine anordninger og holder mine bud og handler efter dem, vil jeg give eder den regn, I behøver, til sin tid, landet skal give sin afgrøde, og markens træer skal give deres frugt." (3. Mosebog 26:3-4)

I marts belønnedes vores tro. Adskillige gode snefald kom - i en mængde, der var „normal" for måneden. Den sidste uge var det klart og varmt vejr; jorden tørrede hurtigt; ploven vendte den tidligere så hårde overflade til et godt såbed. Den 21. og 22. marts tilsåede jeg 18,5 hektarer med byg; en uge senere afsluttede vi tilsåningen af velfærdsfarmen.

Prøvelserne begyndte igen. April kom og gik, næsten helt tør. Den kvartårlige

stavskonference kom, og præsident Lee sendte os hjem med denne forsikring: „Så og plant og læg jeres afgrøde; Herren har hørt vore bønner."

På det tidspunkt var vandreservoiret i Porcupine Dam knapt nok halvt fyldt; tilløbet af smeltevand fra bjergene var allerede ophørt. Fugtigheden fra marts måned var kun trængt 15-20 cm. ned i jorden; eksperter forudså en fuldstæding ødelæggelse af den nedlagte afgrøde på ikke-overrislede jorder og kun 50% afgrøde af det normale på overrislede marker. De lokale overrislingskomitéer lagde planer for rationering af vandet. Vi vedblev med at bede i offentlige møder såvel som privat.

Den 5. maj begyndte svaret. Ingen af os kunne betvivle det. Det var, som om Herren havde ventet, indtil prøven af vor tro var overstået, for derefter helt ud at acceptere den. Dag efter dag faldt regnen på vores spæde afgrøde. Maj blev den mest regnfulde i dalens nedskrevne historie, og vi fik én af de bedste høhøster, dalen nogen sinde havde ydet.

Officielt beskrives året som et tørkeår. Statisktisk set var det rigtigt. Men disse regnskyl faldt lige som manna for de gamle israelliter - nøjagtigt det, der var brug for hver dag, uden at noget gik til spilde. Efterhånden som hver enkelt høst af lucerne blev bragt ind, spekulerede vi over, om der mon ville være væde nok for den næste. Efter hver slåning var gennemsnittet middel eller bedre.

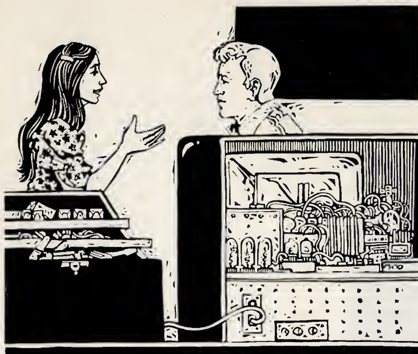
Da sæsonen mærmede sig sin afslutning, var vore lader fulde og overfyldte. Stavens velfærdsfarm havde haft sit bedste år. Det var også tilfældet hos mig. Laderne og kornsiloerne var fyldte, og mit hjerte strømmede over.

Vores stav mødtes igen den 22. sept. efter indkaldelse fra vores stavspræsident, denne gang for at udtrykke påskønnelse og taknemmelighed mod Herren for hans nåde. Og igen var omkring halvdelen af staven samlet for at være med til den taksigelsesbøn. Jeg forlod mødet med fred i sindet. Prøven havde styrket min tro og mit vidnesbyrd - jeg ville aldrig mere tvivle på mirakler. Jeg forstod virkelig betydningen af et kendt skriftsted: „Og i intet fortørner mennesket Gud mere, og mod ingen er hans vrede blusset op i større grad end mod den, der ikke anerkender hans hånd i alle ting, og som ikke adlyder hans befalinger." (L&P. 59:21) På vej hjem opdagede jeg pludselig, at der faldt regn på forruden.

Reparationen

Ronald Kirby

Jeg kom for sent på arbejde, og da jeg endelig kom til fjernsynsværkstedet, var alle teknikere blevet sendt ud på reparationsopgaver. 15 minutter senere kom der en henvendelse fra et hjem lidt længere henne ad gaden. Det var let for mig at finde det pågældende hus, og jeg var snart på vej mod den i telefonen opgivne lejlighed. En pige på omkring 18 år åbnede døren. Hun præsenterede sig som Christine. Hun viste mig hen til tv-apparatet, og mens vi talte, tilbød hun mig noget at drikke. Jeg bad om te, og hun sagde, at hun ikke drak te. Jeg spurgte hende hvorfor, og hun stillede mig de gyldne spørgsmål. („Hvad ved De om mormonismen?" og „Kunne De tænke Dem at få mere at vide?") Før jeg gik kendte jeg historien om Joseph Smith og lige nok om kirken til, at min nysgerrighed var vakt. Hun bar sit vidnesbyrd for mig om, at kirken er sand. Aldrig har nogen gjort et sådant indtryk på mig eller taget sig tid til at vise en omsorgsfuld interesse for mig. Jeg fik indbydelse til at overvære et møde i kirken den følgende søndag. Til min overraskelse havde jeg brugt 6 timer på at tale med hende, selv om det kun havde taget nogle få minutter at reparere apparatet. Mere vigtigt var det, at „reparationen" af mit liv var begyndt.

Den søndag blev en særlig dag for mig. Det var faste- og vidnesbyrdsmøde, og jeg var meget imponeret over den varme, hvormed alle medlemmerne hilste mig velkommen. Christine introducerede mig til fuldtids-missionærerne. Fordi en sød pige i min hjemstavnsby Bolton i England havde mod til at stille mig de gyldne spørgsmål og bære sit vidnesbyrd, blev jeg 2 uger senere døbt.

Advarselstegn om utroskab

Veon G. Smith

Med rene ord og ligefrem tale appellerede præsident Harold B. Lee i generalkonferencen lige før sin død brødrene i kirken til at ,,bestemme sig pàny til at ville holde kyskhedsloven". Han henviste til ,,den strøm af anbefalinger" til annullering af tempelægteskabsbeseglinger, Det øverste Præsidentskab modtog og sagde rent ud, at ,,meget af dette uvæsen kan føres tilbage til den største synd næst efter mord: at begå hor". (I *Ensign*, jan. 1974, s. 101)

Hvad sker der med folk, som er blevet viet i templet, men som bryder beseglingspagten ved hor med al dens hjerteknusende smerte og skilsmisse?

Problemet opstår ikke ved en enkelt handling. Utroskab er en stilfærdig proces. Den begynder ikke med hor; den begynder med tanker og indstillinger til tingene. Hvert skridt på vej mod hor er kort, og hvert enkelt er let at tage; men når først man er begyndt, er det vanskeligt at standse op.

Professionelle rådgivere har lært at erkende mange af ,,advarselstegnene" på utroskab, - tegn, som enhver ægtemand og hustru burde kende til og burde undgå.

En mand, som vi vil kalde William, kom for at få råd, fordi han var bange for sine egne følelser, der nærmede sig interesse for andre kvinder. Han og Wilma var blevet viet i templet og syntes at leve i ,,et godt ægteskab", men han var efterhånden blevet træt af det. Der manglede spænding; deres indbyrdes personlige forhold var utilfredsstillende,

deres samtaler begrænsede og meningsforladte, og Wilma syntes ikke længere at være interesseret i ham. Hvad der specielt foruroligede ham, var erkendelsen af, at han flirtede med kvinder på sit kontor og endog i spøg kyssede én engang. Det tvang ham til at erkende, at der var øjeblikkelig fare for hans tempelpagter.

William led af 3 myter, som ofte plager ægteskaber i vor tid. Den første myte siger: „Hvis jeg bliver viet i templet, vil ægteskabet passe sig selv." Men det vil det ikke. Ægteskab er en dynamisk fællesindsats mellem 2 mennesker, der udvikler og forandrer sig, og det kræver bestandig fokus rettet mod kvaliteten af det fællesskab, hvis ægteskabet skal blive nært og meningsfyldt. En tempelvielse garanterer ikke automatisk et celestialt ægteskab - eller bare et tilfredsstillende.

Den anden myte siger: „Hvis ægteskabet ikke er vellykket, bør jeg begynde forfra." Men succes er ikke noget, der opnås på én gang. Ægteskabet defineres som en fortsat proces, ikke en endelig tilstand. Følgelig vil det være mere vellykket på nogle punkter end på andre. Mange mennesker ønsker eller forventer øjeblikkelig succes på alle ægteskabets områder; hvis et enkelt område synes mindre end perfekt, fortvivler man og tænker: „Jeg giftede mig nok med den forkerte." Denne indstilling vender ofte ens opmærksomhed mod en anden end ægteskabspartneren.

Den tredie myte siger: „At elske min ægtefælle forebygger eller hindrer ikke muligheden af at blive involveret med en anden." Opgaven for enhver, der er gift, er at opretholde loyaliteten og trofastheden over for den anden, ægtefællen. Det er upassende over for andre, at føle og give udtryk for de samme kærlige følelser, som man giver udtryk for over for sin ægtefælle.

Mange situationer under arbejdet, i samfundet og i kirkelige opgaver bringer mænd og kvinder sammen. Enhver sådan lejlighed er også en anledning, hvor følelsesmæssig involvering med andre kan forekomme. Både mænd og kvinder bør holde sig deres ægteskabelige forpligtelser meget nøje for øje og bør føle sig forpligtet til at opretholde troskab i ægteskabet.

Troskab er ligesom utroskab en proces. Troskab, den positive egenskab, måles ved en grad af loyalitet, troskab og forpligtelse mellem ægtemand og hustru. Utroskab, den negative egenskab, er et resultat af utilstrækkelige følelser af loyalitet og troskab. Enhver handling, der fostrer upassende forhold til et andet menneske, forvitrer troskaben.

To sjæle, der er forenet i ægteskab, kan kun opnå åndelig og timelig enhed, hvis de bestandigt øger deres venskab, kærlighed og loyalitet ved at give mundtligt udtryk for deres følelser' ved at opretholde gensidig respekt, og ved at udvise omsorg for hinanden.

Her er 2 eksempler på, hvordan troskab kan forvitres ved uforsigtighed eller skuffelse:

1. Mildreds og Marvins ægteskab var i grunden meget sundt. Hver dag kørte Mildred på arbejde sammen med en god ven, Henry. De holdt af at tale sammen; Mildred kunne især lide at diskutere, for Marvin var en mand, der ikke talte meget og ikke havde let ved at give udtryk for sine tanker over for sin familie. Mildred og Henry begyndte at køre omveje hjemad, og de begyndte endog at stoppe op ved vejkanten for at kunne tale sammen. Der var ingen fysisk kontakt imellem dem, men da Marvin hørte om situationen, mistænkte han Mildred for utroskab. Det tog måneder at udbedre den skete skade. Alt dette kunne have været undgået, hvis de havde fundet en tredie person, der kunne have kørt med

dem til og fra arbejde, eller hvis de havde forandret deres kørselsarrangement.
Enhver usikkerhed ved en situation bør tages alvorligt, selv om der „ikke sker noget". Den lille forskel mellem ægteskabelig troskab og utroskab sker ofte som den gradvise skiften fra dagslys til mørke. Den voksende tilfredshed og glæde for Mildrer og Henry ved deres samvær var ødelæggende for begge ægteskaber.
2. Efter at Alice og Alvin var blevet gift, fortsatte Alvin med at tilbringe lang tid sammen med sine ungkarlevenner, som han spillede golf med, gik på jagt sammen med og diskuterede forretninger med. Alice, der ikke ønskede at irritere Alvin, holdt sine følelser for sig selv, skuffet over at blive ladt alene hjemme. Alvin begyndte at betro sine triumfer og oplevelser og skuffelser til sine gamle venner, snarere end til Alice.
Det var det første faresignal - manglende kommunikation. Og så vendte Alice sig, ligesom Alvin, til en anden: en venlig, mandlig nabo, hvis interesse Alice fandt trøstende. Deres venskab blev snart dybt og inderligt.
Alice og Alvin havde svært ved at løse problemet. Det krævede vurdering af deres mål, omvendelse og tilgivelse af dem begge. Begge var de skyldige i at finde mennesker uden for deres ægteskab til at tilfredsstille de fleste følelsesmæssige behov. Ingen bør forvente at få tilfredsstillet alle sine behov af sin ægtefælle, men et ægteskab kan ikke overleve en følelsesmæssig tom atmosfære.
De almindeligste resultater af fysisk utroskab er manglende selvtillid, mistænksomhed ved uventet fravær, usikkerhed, der kan føre til voldsom fremhævelse af ejendomsrettigheder, forvirring ' med hensyn til én selv som mand eller kvinde, intens skyldfølelse, med hensyn til brudte pagter og et følelsesmæssigt kaos, der kan gøre et

menneske uegnet til at varetage sit arbejde, børnenes tarv og almindelige opgaver.

Især børnene lider ved forældrenes utroskab. Alle børn er følsomme over for det forhold, der er mellem deres forældre, og forsøg på at dække over de virkelige følelser lykkes kun sjældent. Hvis barnet er mere end 10 år gammelt, vil det sandsynligvis mærke, at der er noget galt, og så er følgen enten panik eller en følelse af at være ansvarlig eller opståen af dårlige nerver hos barnet, altsammen på grund af manglen på positive følelser i hjemmet. Selv børn, der endnu ikke er begyndt at gå i skole fornemmer manglen på kærlighed mellem forældrene og bliver usikre på sig selv og deres plads i hjemmet. Enhver grad af utroskab falder derfor tilbage på barnet og påvirker dets følelser med hensyn til sig selv, dets forældre og almindelige emner som kærlighed og ægteskab. Forældres utroskab kan i virkeligheden påvikre et barns egen adfærd som ægtefælle mange år senere. Som det er tilfældet med de fleste sygdomme er utroskab lettere at forebygge end at helbrede, og den bedste forebyggelse er at sætte alt ind på at skabe et godt ægteskab. Tempelægteskab, der indgås med en fast beslutning om at gøre ægteskabet til et evigt forhold, er et solidt grundlag at bygge på. En stærk personlig forpligtelse, ikke blot til ens ægtefælle men til ægteskabsinstitutionen, sådan som den er guddommeligt indstiftet, fremhæver nødvendigheden af trofasthed - ikke blot trofasthed mod et andet menneske, men også over for vor himmelske Fader.

Tillid til hinanden er en vigtig del af ægteskabet. Forpligtelsen til at „holde sig" til partneren og „holde sig fra" alle andre giver stabilitet.

Andre faktorer, der fostrer troskab, omfatter ærlighed i kommunikation - personlig villighed til at diskutere ethvert emne, der angår dig selv eller din partner. Udveksling af idéer og daglige oplevelser producerer en følelsesmæssig samhørighed, og sådanne følelser gør det naturligt at være loyal over for hinanden. Følelser som utilfredsstillelse, kedsomhed og irritation er faresignaler, der øjeblikkeligt må gøres noget ved.

Nedenstående 5 spørgsmål kan bruges som vejledning til afprøvelse af styrken af din ægteskabelige trofasthed. Hvis du svarer nej til nogen af spørgsmålene, er det tegn på, at du behøver at evaluere dit ægteskab og med din partner diskutere, hvordan I kan forbedre det.

1. Kan du og din partner tale sammen om alle de oplevelser, der er vigtige for den ene af jer eller begge?
2. Giver du over for din partner udtryk for dine inderste følelser og hvad du føler med hensyn til ham eller hende? Kan du frejdigt sige: „Jeg føler mig ensom" eller frit give udtryk for andre negative følelser, når det er tiltrængt?
3. Føler I jer begge 2 godt tilpas ved at være forskellige på nogle måder, og kan I give udtryk for jeres individualitet, uden at det bringer jer i totterne på hinanden? Har I måder, hvorpå I kan diskutere interesse- eller værdi-interesser uden at angribe eller true hinanden?
4. Har I gensidig tillid til og respekt for hinanden? Ønsker I og søger I at finde ud af den andens mening, når der skal træffes afgørelser? Mener du, at din ægtefælle vil fortælle dig sandheden, selv om den måske er ubehagelig?
5. Kan I trygt betro jeres følelser, tanker og oplevelser til ægtefællen uden at behøve at være bange for at blive upassende kontrolleret eller udnyttet?

De næste 5 spørgsmål kan også bruges som vejledning ved en prøve på den effektive funktionering af dit ægteskab. Hvis du svarer ja til noget spørgsmål, så diskuter emnet med din partner og henvend jer til biskoppen eller en professio-

nel rådgiver, hvis I mener det er nødvendigt.

1. Føler du dig led og ked af dit ægteskab? Kan du somme tider slet ikke lide samværet med din ægtefælle?

2. Er I ofte uenige om mange sider af jeres ægteskab, jeres familie eller hinanden? Beklager du dig til andre over din ægtefælle, eller kritiserer ham eller hende i andres nærvær?

3. Har du ofte negative følelser over for din ægtefælle, eller føler du, at du bliver misforstået, negligeret eller ikke påskønnet?

4. Er du ofte alene sammen med en mand eller kvinde, som ikke er din ægtefælle?

5. Har du udviklet stærke, kærlige følelser for nogen uden for dit ægteskab?

Kombinationen af negative følelser for din ægtefælle og romantiske følelser for en anden er alvorlige tegn på smuldrende troskab. Der må tages øjeblikkelige forholdsregler.

En god måde at begynde indsatsen for at bevare troskab er en ligeud diskussion med din ægtefælle om jeres ægteskabs øjeblikkelige værdi. De fleste mennesker føler ingen angst for en ligeud diskussion og et oprigtigt udtrykt ønske om at forbedre ægteskabet; det åbner dørene for begge partnere til åbent at diskutere måder, hvorpå de kan opnå en mere effektiv kommunikation, behovet for at tilbringe mere tid sammen og så videre. Hvis denne aktivitet ikke hjælper til at producere en ny retning i Han kan hjælpe ægteskabet, så træf aftale om et møde med biskoppen. Han kan hjælpe jer med at vurdere, hvad der er galt, og hvad der kan gøres for at rette op på situationen. Vor himmelske Fader forventer, at vi skal gøre fremskridt i vort ægteskab her i dødeligheden. Det er derfor ikke nogen sund afgørelse at udsætte at arbejde på ægteskabet og gå ud fra, at den næste tilværelse automatisk vil hele sårene. Vi vil dér have nye planer og nye mål, og det er højst tvivlsomt, om evnen til simpelthen at tolerere et utilstrækkeligt ægteskabsliv i denne tilværelse vil fremme vort åndelige beredskab for det kommende liv.

Befalingen til denne generation er: „Du må ikke . . . bedrive hor, ej heller slå ihjel eller gøre noget sådant." (L&P. 59:6)

Utroskab og troskab er lige eksplosive processer. Når troskab, loyalitet, tillid og fælles omsorg øges, er der kun lille mulighed for utroskab. Hoveddimensionen i troskabsprocessen er personlig forpligtelse - forpligtelse overfor jeres ægtefælle, for ægteskabet som institution og som et personligt samhørsforhold, for evangeliske principper og standarder, og for en evighed af fælles dynamisk udvikling.

„Alting behøver overvågning, arbejde og pasning, og ægteskabet er ingen undtagelse. Ægteskab er ikke noget, der kan behandles med ligegyldighed eller misbruges, eller noget, der simpelthen passer sig selv.

Intet, der negligeres, vil forblive som det var eller er eller undlade at hensmuldre. Alting behøver opmærksomhed og omsorg, og det gælder især dette det mest sårbare af alle samhørsforhold i livet." (Richard L. Evans i hans *Quote Book*, Salt Lake City 1971, s. 16.)

Veon G. Smith er professor i sociologi og leder af Ægteskabs- og Familierådgivningsinstituttet ved University og Utah.

En morgen for et mirakel

Margery S. Cannon og Lurene G. Wilkinson

Den unge Joseph Smith var ivrig, da han gik ud i den lille lund ikke langt fra, hvor han boede. Den tidlige forårsluft var endnu køligere under træerne, men det syntes Joseph ikke at lægge mærke til. Efter megen omtumlen havde han truffet en beslutning. Han vidste, hvad han skulle gøre. Han havde læst det lige dér i det første kapitel af Jakob i Biblen: „Hvis nogen af jer står tilbage i visdom . . . bede om at få den fra Gud . . . så vil den blive ham givet." (Jakob 1:5) Han ville bede og spørge Gud, hvilken kirke han skulle slutte sig til.

Tanken trængte sig på, og han var ivrig efter at komme til det særlige sted, han havde tænkt sig.

Da han nåede stedet, tog han tid til at lytte og se sig omkring. Han ville være alene, når han skulle tale med sin Fader i Himlen. Den opgående sol rejste sig hen over trætoppene og filtreredes ned til lyse små pletter på jorden, der var dækket af blade. Foråret havde sunget sin sang nogle få minutter før, men på dette særlige sted i skoven var alting pludselig tavst og stille, selv fuglesangen var forstummet. Og det var denne tidlige forårsmorgen i 1820, at den 14-årige Joseph Smith knælede i skoven for at bede.

Han havde knapt begyndt sin bøn, før et mørke, tæt og anmassende, samlede sig om ham. Han snappede efter vejret. Frygt jog gennem ham, mens han desperat kæmpede for at fortsætte sin bøn. Men sammen med mørket syntes noget ondt at overvælde og binde ham med en sådan kraft, at han ikke kunne tale. Joseph bøjede hovedet dybt og samlede armene tæt om sin rystende krop. Han troede, han var dømt til ødelæggelse.

Udøvende al sin kraft for at kaste det onde af sig, som truede ham, prøvede Joseph igen at bede. Han påkaldte sin himmelske Fader og tiggede om hjælp.

Pludselig begyndte det at blive lysere, og lige så pludseligt forsvandt den onde magt. Da Joseph så op, så han et mærkeligt skinnende lys, mere strålende end selve solen. Blændet af lyset samlede han hænderne om panden for at skygge for øjnene. Først mente Joseph, at den helt sikkert ville brænde træernes grene, men det gjorde den ikke. Og da lyset så hvilede på ham, fyldte dets varme ham med en følelse af ubeskrivelig glæde.

Da Joseph løftede hovedet, så han 2 personer, der stod over ham i lyssøjlen. Han var klar over, at de var himmelske personer. En af dem kaldte ham ved navn, pegede på den anden og sagde: „Denne er min elskede Søn, hør ham!"

Med stor forbavselse forstod Joseph, at vor himmelske Fader virkelig stod foran ham med sin Søn' Jesus Kristus, ved sin side. Joseph var så overvældet, at han ikke kunne tale. Deres udstråling og majestætiske væsen fyldte ham med en sådan ærbødighed, at ordene ikke ville komme.

Mens han betragtede sceneriet foran sig, var han forbløffet over at se, at mennesket på jorden var blevet skabt i vor himmelske Faders billede. Gud var ikke nogen kraft som f.eks. elektricitet eller magnetisme, sådan som mange af prædikanterne

sagde. Han talte til Joseph, som en mand ville tale. Og Joseph vidste, at Gud interesserer sig for sine børn på jorden, for her var han i al sin herlighed som svar på en bøn om hjælp. I tankerne udformede Joseph det spørgsmål, han ville stille: „Hvilke af alle disse kirker er rigtig, og hvilken af dem skal jeg slutte mig til?" Joseph kom frem med sit spørgsmål. Det var Jesus, som svarede. Han fortalte drengen, at han ikke skulle slutte sig til nogen kirke, for de var alle forkerte. Han fortalte ham også meget andet. Hvor længe Joseph talte med Frelseren, vidste han ikke, så lidt tænkte han på, at tiden gik. Men da lyssøjlen begyndte at svinde hen, var de himmelske personer borte. Da Joseph kom til sig selv, lå han på ryggen og så op på himlen. Han havde ingen kræfter, så han lå lidt dér og bevarede den fredfyldte glæde, som han håbede aldrig ville forlade ham. Joseph så op på det infiltrede væv af grene ovenover og bladene, der lyste i solen. Endnu bjergtaget af sin oplevelses storhed følte også Joseph sig lysende. Han var ikke sikker på, at han forstod alt det, der var sket ham denne morgen. Men han vidste, at han altid i sit hjerte ville skatte begivenhederne, og at han aldrig mere ville være den samme som før.

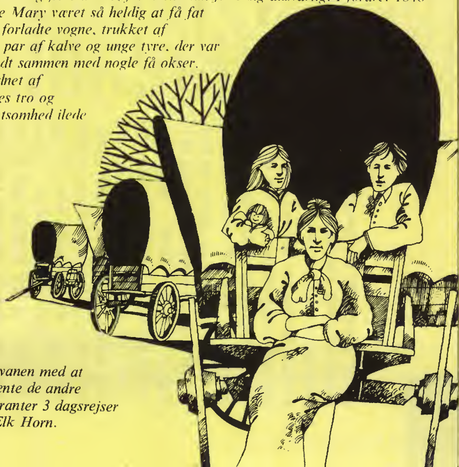
Endelig rejste Joseph sig og begyndte at gå hen over markerne. Hans oplevelse i skoven havde været så overvældende, at han endnu følte sig fysisk svag. Men hans tanker var lige så højtflyvende som den flok vandreduer, der pludselig fløj hen over himlen. Der må have været tusinder i den flagrende sky af fugle. Det var tid for deres forårstræk. De var tilbage, søgende efter agern og bog og nye grønne skud. Det var den tid på foråret, som hans mor kaldte for „de 6 ugers ønsketid", hvor skabningerne var sultne efter næring. Selv hans egen families medlemmer havde været ud at søge efter grønt til gryden. Alle de tørrede grøntsager og æbler var blevet spist, og endnu var der kun kommet lidt op i køkkenhaven.

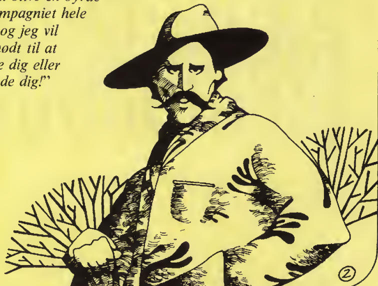
Duerne, der var sultne efter føde, fløj hen over hovedet på ham og landede i trætoppene bag Joseph. Et

(Fort. side 12.)

Det skete virkelig!

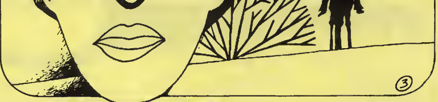
Illustreret af Don Seegmiller

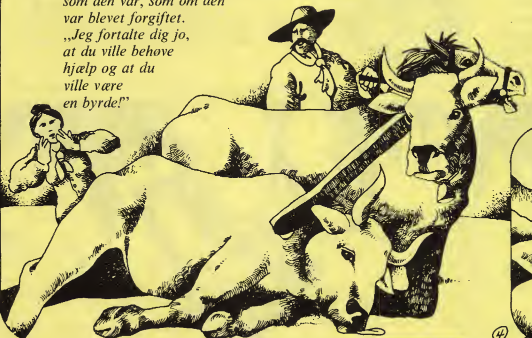

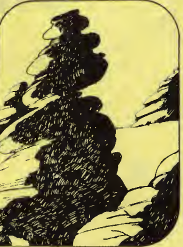

1

3

Midtvejs mellem floderne Platte og Sweetwater lagde én af Marys okser sig pludselig ned, fastspændt i åget, som den var, som om den var blevet forgiftet.
„Jeg fortalte dig jo, at du ville behøve hjælp og at du ville være en byrde!"
4

Men Mary bad roligt sin bror og en nabo om at salve oksen.
5

Efter et par sekunder stod dyret op og trak sin byrde. To gange mere blev familien Smiths dyr salvet og helbredt.
6

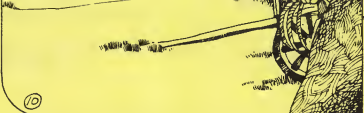

Det var en besværlig rejse under den hede sol . . .
7

Men til sidst kæmpede selskabet sig op til toppen af East Mountain. „Se mor, dér er det!"
8

Den aften slog selskabet lejr ved Little Mountains fod.
9

Da ordren til afgang blev givet den næste morgen, blev familien Smith udsat for endnu en skuffelse. De fleste af deres trækdyr var vandret bort. Selskabets leder, som gerne ville at Marys forudsigelse ikke ville blive opfyldt, gav ordre til at køre alligevel.
„Fremad, march!"

Selv om det var en pragtfuld septemberdag, kom der en mørk tordensky over den sidste bjergtop som selskabet gik nedad før de kom ned til dalen.
12

NB. Marys 10 år gamle søn, Joseph Fielding, som kørte et spand den lange vej til dalen så godt som nogen mand, blev senere kirkens sjette præsident.

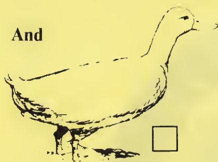
Hvis forspor er det?

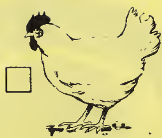

Bare for sjov

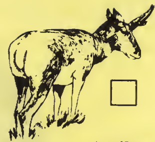
Kan du regne ud, hvis af de afbildte dyr, der passer til hvert af de viste fodspor? Skriv det rigtige nummer i feltet ved siden af hvert dyr.

And

Høne

Antilope

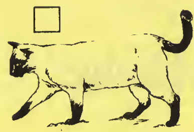
Ged

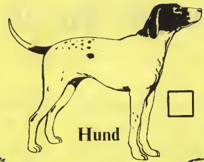
Leopard

Amerikansk firben

Kat

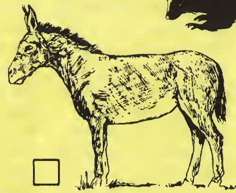
Hund

Ræv

Stinkdyr

Æsel

Kanin

Svar:
1. Kat
2. And
3. Ged
4. Ræv
5. Amerikansk firben
6. Æsel
7. Antilope
8. Høne
9. Leopard
10. Kanin
11. Stinkdyr
12. Hund

„Så længe du er lykkelig"

Kim Lodder

Alle drenge og piger i vor gade gik i Primary, undtagen jeg. Far var sidste dages hellig, men ikke aktiv. Og mor var meget aktiv i sin egen kirke. Jeg var omkring 5 år gammel, da jeg først begyndte at forstå, at jeg gik glip af noget. Mine venner bad mig gå til primary med dem, og jeg blev ved med at bede mor om at få lov til at gå, men hun sagde altid nej.

Efter at jeg en dag havde plaget hende et stykke tid, sagde hun endelig ja. Og siden da gik jeg til primary hver uge. Når jeg så kom hjem og fortalte begejstret, hvad vi havde lavet, og hvad vi havde lært, kunne jeg mærke, at mor kunne lide at høre, hvad jeg fortalte hende om primary. Én af mine veninder hed Laura, og hendes mor blev veninde med min mor. Når som helst vore mødre kom sammen, kom de før eller senere til at tale om mormonismen. Mor var interesseret, men hun ville ikke forlade sin egen kirke. Hun vidste, at det ville såre min bedstemor, hvis hun gjorde det.

En dag, da mor havde været sammen med Lauras mor, sagde hun: „Jeg vil ikke tale med hende mere. Hver gang vi kommer sammen, ender det med, at vi taler om hendes kirke, og jeg er træt af det."

Men jeg lagde mærke til, at hun efter

nogle dages forløb blev rastløs, og til sidst besøgte hun Lauras hjem igen. Hun sagde senere, at hun simpelthen ikke kunne lade være. Det var den dag, da hun gik ind på at lade missionærerne komme til vort hjem.

Efter lektien begyndte mor at læse de bøger, de havde givet hende, og hun bad om at få at vide, hvad hun skulle gøre. Det varede ikke ret længe, før hun besluttede at lade sig døbe. Men hun var bekymret over at skulle fortælle det til bedstemor.

Men til sidst fik mor dog mod til at fortælle sin mor over telefonen, at hun skulle døbes ind i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

Der blev en tom, kold stilhed i den anden ende af forbindelsen. Til sidst sagde bedstemor: „Jeg er syg om hjertet og skuffet over dig," og så lagde hun røret på.

Det varede længe, før bedstemor ville tale med os i telefonen og besvare vore breve. Så I kan forstå, hvor lykkelig mor var, da bedstemor en dag ringede og sagde: „Jeg har tænkt over det med, at I skal døbes, og jeg har fundet ud af, at det er helt i orden, at I bliver mormoner, når bare I er lykkelige." Og mor var virkelig lykkelig.

Så snart jeg blev gammel nok, blev jeg døbt, og det blev mine brødre også. Men stadig var vi allesammen kede af, at far forblev uaktiv i kirken. Min mindste bror, Peter, var den mest ulykkelige, og en dag spurgte han far: „Hvorfor bliver du og mor ikke gift i templet?"

Far tænkte over det, og han må også have spurgt sig selv om det, for til sin tid var det nøjagtigt det, der skete!

 Fortsat fra side 3.

dybtfølt ønske, ligesom sult, havde også fået ham ind i skoven tidligt den morgen. Men hans sult havde været efter sandhed.

Men aldrig havde han drømt om og endnu mindre forventet, at et svar på bøn ville komme til ham, som det nu var sket.

Dér, stående foran ham i den strålende lyssøjle, var vor himmelske Fader og Jesus, og de havde talt med dem.

Han kunne næsten ikke tro, at det var sket for ham, en 14-årig bondedreng! Han lukkede øjnene og tog et dybt åndedrag, fyldte sig igen med den vidunderlige luft. En følelse af kærlighed og fred vældede op inde i ham, da han igen i tankerne så for sig de 2 himmelske personer, han den morgen havde set. Joseph undrede sig over den tanke, at ikke engang den dybe kærlighed, han nærede for sine forældre, kunne lignes med den kærlighed, han følte for sin Fader i himlen og Jesus og deres kærlighed til ham. Det overvældede ham helt, indtil han troede, at han skulle sprænges.

Da han nåede hjem, lænede Joseph sig op mod den store, åbne kamin.

„Min søn, hvad er der i vejen?" spurgte hans mor, idet hun tog ham i armen og vendte ham om mod sig. „Er du syg?"

„Jeg har det godt nok, mor. . . ." Han tøvede. Hvordan begynder man at fortælle nogen, selv sin mor, om en oplevelse som den, jeg har haft nu til morgen i skoven? tænkte han. Hvordan kan man blot begynde med ord at beskrive vor himmelske Faders herlighed, de sandheder, som blev mig fortalt, og den kærlighed og glæde, som fyldet mit hjerte til overflod?

Så sagde han bare: „Jeg har fået at vide, at ingen af religionerne er sande."

Ungdomstaler

Anya Bateman

„Ånd dybt ind, og ånd langsomt ud", havde hans mor sagt til ham på vej til kirke. Det gjorde han nu. Så åndede han igen ind og forsøgte at lade luften komme ud i små stød.

„Hvorfor er jeg så bange? Jeg kan ikke være det. Jeg må se at få kontrol over mig selv."

Han fingererede ved sin Mormons Bog og trak derefter et stykke slidt papir frem. Han foldede det forsigtigt ud, for sammenfoldningerne så ud til at gå i stykker.

„Brødre og søstre, jeg er glad for at have denne lejlighed til at tale" var ikke nogen særlig original indledning. Han foldede talen sammen, stak den i lommen, tog den igen frem og stak den påny ind foran i sin Mormons Bog.

Han tog et lommetørklæde frem og tørrede hænderne. Hvorfor ville de ikke holde op med at ryste? Han var altså nødt til at få kroppen rolig, for ellers ville hans stemme også ryste.

„Brødre og søstre, jeg er glad for at være her i dag. Jeg er glad for denne lejlighed. Da biskoppen, min far, bad mig om at tale, ville . . . " Åh, hvor lød det dog dumt! Hvorfor havde han ikke tænkt på en bedre indledning?

Det var 3 år siden han sidst havde holdt en tale. Tre hele år! Siden den gang havde han altid på én eller anden måde undgået det. Men mindet om hans sidste forsøg var med tiden blevet noget udvisket, og han ønskede at lære at stå op foran folk, så han havde altså sagt ja. Nu forekom erindringen om den tidligere tale ham pludselig pinligt friskt igen. Der var han så, kæmpende og stammende. Han kunne huske den tale endnu. Men da han dengang havde set alle de ansigter vendt imod sig, var ethvert ord i talen forsvundet fra hans hukommelse. Det var simpelthen altsammen fordampet bort. „Men den gang havde jeg ikke mine notater med mig," tænkte han. „Det var mit Waterloo. Simpelthen fordi jeg ville se super-intelligent ud. Og så fordi far aldrig bruger notater. Men nu har jeg min tale med mig, så der bliver ikke noget problem." Og hvis der ikke var tale om noget problem, tænkte han, hvorfor er jeg så så frygtelig bange? Bekendtgørelserne var overstået, hans far satte sig et par stole fra Jørgen og rømmede sig. Jørgen så på sin fars profil, der lignede hans egen så meget. „Men der holder ligheden også op," tænkte Jørgen. „Far er sådan en god taler." Hans fars taler var altid fulde af oplevelser og historier. „Jeg har ikke en eneste historie i denne tale, " tænkte han. „De vil allesammen falde i søvn. Nå, men det var måske heller ikke det værste, der kunne ske!"

Hans far, der kunne mærke hans blik på sig, kikkede tilbage, smilede og nikkede. Jørgen smilede tilbage, prøvede at synke klumpen i halsen, og tog igen sine nota-

Ungdomstaler

ter frem. „Hvis jeg i højere grad var som min far, ville jeg ikke bekymre mig så meget." Men så knyttede han hånden. „Jeg behøver slet ikke være ligesom far. Jeg behøver ikke at være fremfusende og dynamisk. Jeg kan være lige så god ved at være mig selv."

Han bøjede hovedet og tørrede sveden af panden. Det gik ikke an at fugtigheden satte sig på brillerne. Og så ramte en tanke Jørgen, som fik ham til at dirre. Han spændte musklerne. „Hvad nu hvis jeg kommer til at græde? Hvis jeg bryder sammen eller sådan noget? Græder af bare frygt. Nej, det vil jeg ikke gøre. Jeg ved, at det vil jeg ikke. „Brødre og søstre, jeg er så glad . . . " Det tager bare 8 minutter I 8 minutter kunne han sagtens klare sig. „Måske vil stemmen knække over et par gange i de 8 minutter, men jeg tror ikke, jeg ligefrem vil bryde sammen eller begynde at græde, det håber jeg i det mindste. . . "

Søster Carlsen var nu ved at lede nadversalmen, og Jørgen åbnede salmebogen og bladede frem til salmen. Han havde ikke hørt bekendtgørelsen af nummeret. Da han til sidst så i indholdsfortegnelsen og fandt „Frelseren bød", faldt han ind i det sidste vers. Men der var noget i vejen med stemmen. Den var ikke klar og dyb. Den var hæs og spinkel. „Jeg har mistet stemmen. Hvordan kan jeg holde en tale uden?" Han rømmede sig, hostede, og prøvede så igen at synge. Denne gang var han lettet over at høre, at stemmen klaredes en smule.

„Det er vigtigt, at vi holder visdomsordet, for . . . " Ordene i hans tale flød igennem hans tanker i vild uorden. Det var ét stort virvar. Han sang nogle flere ord, og så åndede han igen dybt ind og ud.

Efter nadveren så Jørgen sin far blade igennem nogle papirer, smile over til ham og gå på talerstolen. „Nu er tiden kommet," tænkte Jørgen. „Nu vil far

introducere talerne, og jeg skal først. I det mindste vil det være overstået om 8 minutter."

Hans fars stærke basstemme gav ekko i kirkesalen. Dynamisk, en magtfuld taler. Forsamlingen stirrede op mod talerstolen. Om et øjeblik ville han, Jørgen Møller, stå deroppe med allesammen stirrende på sig, med en masse forventning. Det strammede og smertede i brystet. Et hjerteslag. Måske ville han få et hjerteslag!

„Jeg kan altså ikke gå derhen! Jeg kan ikke gøre det! Jeg tror ikke engang mine ben kan holde mig oprejst. Jeg tror, jeg bliver meget syg! Jeg kommer til at sige til far, at jeg ikke kan. Jeg . . . nej, jeg kommer til at gøre det. Jeg er simpelthen nødt til det." Det er helt tosset. Hvor var alt det, han mente om sig selv? I morges læste han foran spejlet hele sin tale uden en eneste fejl. Han havde endda brugt hænderne, og han havde haft fuldstændig kontrol over dem.

„Vi har et lille problem i dag, søskende," sagde hans far. „Det ser ud til, at vi har været en smule ubetænksomme ved at kalde bror og søster Enevoldsen som vore hovedtalere. Jeg håber da, at det ikke er det, at de skulle tale, der har fået sat gang i søster Enevoldsens veer, men hvad end grunden er, så er en lille sjæl ved at være på vej for at slutte sig til vores wardsfamilie. Jeg har netop fået underretning om, at Enevoldsens lige nu befinder sig på hospitalet." Alle kluklo.

Alle undtagen Jørgen. „Derfor," og hans far vendte sig om mod ham og smilede. „Derfor vil vi sige til vores ungdomstaler, min søn Jørgen, at han kan tage al den tid, han ønsker. Jeg er sikker på, at han vil være lykkelig for det." Forsamlingen lo igen, mens Jørgen følte blodet strømme til hovedet. Han havde været så bekymret for sin egen tale, at han slet ikke havde lagt mærke til, at Enevoldsens ikke var der. „Der går de 8 minutter," tænkte han.

„Og så vil vi måske bede et par af wardets medlemmer sige nogle ord til os," fortsatte hans far. „Men før min søn taler, har jeg lyst til at sige et par ord om noget, som jeg har tænkt en hel del på i den . sidste tid - præstedømmet." Hans far lagde fortroligt den ene hånd på talerstolen og stak den anden i lommen. Jørgen lagde hovedet i hænderne. Åh, nej, det var ikke sandt! Han skulle komme efter sin far som taler. Dette var endnu værre, end han havde tænkt sig. „Nej, jeg kan ikke gøre det," råbte det i ham. Men hvad var det, hans far sagde?

„I vores familie har vi nogen, som har benyttet kraften i præstedømmet og højnet det. Men det er ikke noget særligt, for selv da han var lille, troede han på kraften i præstedømmet." Jørgen blev igen rød i hovedet, da han blev klar over, at hans far talte om ham. „Jeg har en særlig historie om Jørgen, en historie som er af betydning for vores familie, og jeg vil gerne fortælle jer den. Den er særlig, fordi . . . "

Jørgen så op for at se, hvorfor hans far holdt så lang en pause. Han så, at hans far havde taget hånden op af lommen og grebet om talerstolen.

„Den er særlig, fordi . . . "

„Ikke den historie, far. Vær nu sød. Du kan ikke komme igennem den." Jørgen vred sig på sin stol nu, men ikke på egne vegne. Han kendte så udmærket historien. Hans far havde velsignet ham efter en bilulykke, og det havde reddet hans liv. Men hans far havde aldrig prøvet at fortælle den offentligt. Hvorfor nu?

„Min dreng var kun 3, men han bad om en velsignelse ... " Biskop Møllers stemme kom i stød, og hans fingre var blevet hvide. Denne gang var pausen længere. „I må . . . undskylde mig. Jeg burde ikke prøve at fortælle denne historie. Jeg . . . " To gange mere forsøgte han

at fortælle historien, men bevægelsen overmandede ham. „Jeg er ked af det . . . jeg . . . Lægerne havde sagt . . . " Hans far stod stille ved talerstoeln nu, ude af stand til at kontrollere sin stemme. Jørgen sad bag ham på kanten af stolen, og klyngede sig til armlænene. Han havde kun én tanke: „Jeg må hjælpe far." Som om al følelse var forsvundet af sig selv, følte Jørgen sig mærkværdig kold og rolig, da han rejste sig og gik de få skridt hen til talerstolen. Dér lagde han armen om sin far. „Biskop, jeg mener far, lad mig fortælle resten af historien for dig." Hans far vendte sig forbavset om mod ham med tårerne endnu piblende frem under brillerne. Så nikkede han lettet og satte sig.

Det var mærkeligt, hvor modig han følte sig, mens han fortalte den historie, som var så vigtig for deres familie. Nogle i forsamlingen tørrede øjnene, da han var færdig med den. Men nu var det Jørgens tur til at pausere. Hvad skulle han nu sige? At tale om visdomsordet syntes simpelthen ikke længere at være det rigtige i den situation. Han åbnede sin Mormons Bog med notaterne og stirrede på dem. Så faldt hans øjne på et skriftsted i bogen, som han havde understreget. „Jeg Nephi, er født af retskafne forældre". (1 Nephi 1:1) Straks læste han skriftstedet højt, for nu vidste han, hvad han skulle tale om. Han så ned på deres ansigter. Der var søster Jensen, familien Vinter og gode gamle bror Petersen, deres hjemmelærer. Der var Sørensens og Madsens og der var hans egen familie med hans mor, som smilede til ham. Han blev ivrig efter at fortælle dem det hele. Han ville fortælle dem om sine følelser.

„Ved I hvad, skal jeg fortælle sandheden, så har jeg været en smule oprørsk ved at have en biskop til far," sagde Jørgen. „Alle forventer så meget. Men nu vil jeg, Jørgen Møller, der er født af retskafne forældre, gerne fortælle jer, hvad det betyder at have en far som min, der ærer sit præstedømme og elsker andres." Han så tilbage på sin far, der smilede bredt. „Dette er min chance til at få hævn for alle de historier han har fortalt om mig og andre i sine taler." Forsamlingen lo, og Jørgen hørte sin fars dybe klukken hagved.

Han anbragte fortroligt den ene hånd på talerstolen og den anden i lommen, da han gik videre. Hans stemme gik gennem mikrofonen med en blød, stilfærdig kraft. Ånden varmede ham indefra, og han, Jørgen Møller, blev taler.

„Før vi deltager i nadveren, bør vore hjerter være rene; vore hænder bør være rene; vi bør have skrinlagt alt vort uvenskab med dem, vi kommer sammen med; vi bør være i harmoni med vore medmennesker; og vi bør i vore hjerter have et ønske om at gøre Herrens vilje og holde alle hans befalinger. Gør vi det og er vi sådan vil deltagelse i nadveren være en velsignelse for os og vil forny vor åndelige styrke."

George Albert Smith

Spørgsmål og svar

Spørgsmål af almen evangelisk interesse, besvaret som vejledning og ikke som officiel meddelelse om kirkens politik.

Hvilken plads har dyrene i planen for alle ting?

„Naturen hjælper os til at se og forstå Gud. Vi skylder alle hans skabelser trofasthed i tjeneste og udtalt beundring." Sådan udtalte præsidentskabet for Deseret Sunday School Union, præsident L. Richards, medlemmer af De tolvs Råd, i en redaktionel leder i april 1918 i *Juvenile Instructor*. I erkendelse af, at „det at holde af naturen er beslægtet med kærlighed til Gud " mindede de kirkens medlemmer om, at „menneskene lærer lettere i et sympatisk forhold til alt levende, end de gør i den menneskelige interesses afsondrethed". (s. 183) Mange familier er klare over vigtigheden af at holde kæledyr og den deraf følgende kærlighed og lyst til at dele det, de har, med andre, som de erfarer hos deres børn. Det at skulle passe kæledyr fremmer også forståelse for at have et ansvar.

Dyrs hengivenhed over for familier kan være både inspirerende og praktisk. En notits i en avis fortalte fornylig om en hunds heltedåd ved at redde en lille piges liv ved at knuse et vindue i en brændende bil og trække hende ud i sikkerhed.

Der er blevet stillet en række spørgsmål om dyrenes placering i den evangeliske plan:

Har dyr ånder, og bliver de oprejst?

Ja, profeten Joseph Smith modtog oplysning om dyrenes evige status. Svarene til de spørgsmål' han opstillede, findes i Lære og Pagters afsnit 77. Han talte også om dyrenes opstandelse i en prædiken, men han uddybede ikke emnet. (History of the Church, 5:343)

Hvilken herlighedsgrad opnår dyrene?

Skrifterne taler kun om dyrene i det celestiale rige. Om de også kommer i de andre riger, er et spørgsmål om gætteri. Ældste Joseph Fielding Smith sagde ved en bestemt lejlighed, at spørgsmålet om dyrenes fordeling i alle 3 riger af herlighed ikke kan besvares afgjort. („very probable" i *Improvement Era* for jan. 1958, s. 16-17) Såvidt jeg ved, har ingen profet offentliggjort en mening om dette emne.

Bliver dyrene dømt og oprejst i henhold til deres adlydelse af love?

I henhold til ældste Joseph Fielding Smith har dyr ikke nogen samvittighed. De kan ikke synde, og de kan ikke omvende sig, for de har ingen viden om ret og forkert. (*Man: Origin*

Gerald E. Jones,
leder af Institute of Religion, Berkeley, Californien svarer

and Destiny, Salt Lake City 1954, s. 204-205)

Kan dyr være sammen med deres ejere i livet herefter?

Der findes ikke noget åbenbaret om dette emne. Fornuften siger os, at en landmand sikkert ikke nærer noget ønske om at få alle de dyr, han har ejet hele sit liv. På den anden side kan følelsesmæssige bånd meget vel tænkes bevaret og opretholdt og familiekæledyr blive gengivet til deres ejere i opstandelsen. Ældste Orson F. Whitney skrev, at Joseph Smith forventede at have sin yndlingshest i evigheden. (*Improvement Era*, aug. 1927, s. 855)

Hvad er egentlig forholdet mellem mennesker og dyr?

Mennesker er Guds børn. Dyrene er til for menneskets skyld. Det betyder imidlertid ikke, at mennesket ikke skal interessere sig for denne del af dets forvaltning. Profeterne i alle tidsaldre har antydet, at mennesker vil blive holdt ansvarlige for deres behandling af dyr, og at retfærdighed og barmhjertighed bør udøves over for dem. Alma opmuntrer os til at bede over vore flokke. (Alma 34:20, 25) Der er talrige eksempler i kirkens historie på tilfælde, hvor dyr er blevet velsignet og salvet med olie med deres helbredelse til følge. I det bedst kendte eksempel blev Mary Fielding Smiths okser reddet, så de kunne bringe hendes pionerfamilie, med inkludering af en kommende præsident for kirken, Joseph F. Smith, til Utah. (Preston Nibley: *Presidents of the Church*, Salt Lake City, 1959, s. 234-235)
Selv om profeterne ofte har talt om menneskenes ansvar med hensyn til at behandle dyrene ordentligt i denne verden, kendes der meget lidt til, hvilket stade dyrene skal have i evigheden. Med rette lægges der større vægt på behovet for at efterleve evangeliet og blive værdige til at vende tilbage til vor himmelske Fader, hvor vi til den tid vil komme til at kende svarene på sådanne spørgsmål. Lad mig igen citere fra den lederartikel, jeg nævnte i begyndelsen af denne artikel: „Mennesker kan ikke tilbede Skaberen og samtidig betragte hans skabninger med letsindig uvidenhed. Kærlighed til alt levende hjælper mennesket til at glæde sig over et bedre liv. Den ophøjer deres åndelige natur, som har behov for guddommelig yndest."
(*Juvenile Instructor*, april 1918, s. 182)

En præsidents medlidenhed

Ferren L. Christensen

Ingen kunstner har nogen sinde ydet fuld retfærdighed mod den karmoisinrøde solnedgang bag Californiens Catalina Island. Om vinteren ryster kystlinien til det tordnende brag af vrede bølger, der slår mod bredden, og hvidtoppede bølger danser og forsvinder i dette sceneri af vinterfråde.

Men når vejret er stille og mildt, forandres havets farve, så det svarer til himlens, med imponerende skygger af violetblå, turkis og smaragsgrønt. Mærkelige fugle hænger tilsyneladende uden bevægelse i luften, balancerende på modvinden; pelikaner styrter sig ud i den skummende brænding i søgen efter føde; grå hvaler vifter med halen eller sender vandgeysere op i luften; marsvin leger tagfat ligesom børn, og sæler bjæffer op mod vinden.

Det er et sceneri, som præsident og søster David O. McKay var meget glade for, og som de rigtigt påskønnede, når de engang imellem havde lejlighed til at hvile ud under deres besøg i det sydlige Californien. Ofte sad de i timevis med hinanden i hånden, fortryllet af det skiftende panorama.

Ved en bestemt lejlighed, hvor jeg besøgte præsidenten og hans hustru, lagde vi mærke til en kæmpestor søløve, der kæmpede sig op af vandet og langsomt kom op over vandlinien. Vi kunne se dens sider bevæge sig, som den gispede efter vejret og til sidst besvimede den af anstrengelse på strandbredden.

Præsident McKay var straks interesseret i denne begivenhed og fortalte mig, at dette store dyr havde været i alvorlig kamp for at beskytte sin mage og hjord fra en hærgende flok pirat-sæler. Efter med held at have jaget angriberne bort, søgte søløven tilflugt i bugten for at pleje sine sår og muligvis dø i fred.

Jeg lyttede i forbløffet stilhed. Hvordan kunne præsident McKay vide alt dette? Han forekom så sikker og præcis i sin beskrivelse.

På hans forslag gik vi ud til spidsen af den høj, hvorfra vi kunne se ud over havet på nærmere hold. Hvad præsident McKay havde sagt om det slagsmål, som antoges at have fundet sted, viste sig rigtigt; sælen blødte meget fra sår på ryg og sider. Med undtagelse af en tung vejrtrækning, bevægede dyret sig ikke og blinkede ikke engang med øjnene.

Jeg blev utålmodig over denne passivitet og samlede en sten op for at kaste den på dyret med det formål at få den til at flytte sig tilbage ud i vandet og svømme væk. Idet jeg strammede musklerne, følte jeg præsident McKays tilbageholdende hånd på min arm. Han sagde ikke et ord, men i hans berøring følte jeg en magtfuld, stille formaning om at være god mod Guds skabninger.

Vi fortsatte vor gang ned til stranden og ydede hjælp til det blanktskinnende dyr. Jeg vil aldrig glemme præsident McKays venlige ord og nænsomme berøring, der syntes at mildne søløvens lidelser og pinsler.

Han var ikke bange for dyret, og søløven syntes at vide, at præsident McKay var en virkelig ven. Da blødningen

holdt op og dyret var tilstrækkeligt udhvilet, vendte den tilbage til vandkanten og gled ud for at slutte sig til sin mage.

Når jeg tænker over præsident McKays barmhjertighed, hans kærlighed til skønhed og hans medfølelse med alt levende, mindes jeg skriftstedet, der siger, at „Jeg, Gud, skabte store hvaler og alle slags levende væsener, som vandene vrimler rigeligt med, efter deres arter, og alle vingede fugle efter deres arter. Og jeg, Gud, så, at alt, hvad jeg havde skabt, var godt." (Moses 2:21)

Den mindeværdige dag lærte jeg i de smykkelignende omgivelser en lektie af Guds profet; mennesket har herredømmet over „hele jorden" (se Moses 2:26): Lad os udøve det herredømme i venlighed og kærlighed.

Triumf og tragedie

Glen M. Leonard

3. del i kirkens historie

De sidste dages hellige oplevede i Kirtland rige velsignelser sidst i 1830-erne, og i samme periode undergik de en alvorlig trosprøve. Indvielsen af Kirtland templet den 27. marts 1836 gav dem en åndelig begavelse, som var lovet dem 5 år tidligere, da de var udvandret fra New York. Men selv da de her ofrede meget for at bygge det første Herrens Hus i den sidste uddeling, truede alvorlige vanskeligheder kirkens enhed, både i Ohio og i det andet indsamlingssted i det nordlige Missouri.

Kirtland var ved åbenbaring i 1831 blevet udpeget til midlertidigt hovedkvarter (femårsperioden 1831-36. se L&P. 38:32, 64:21), og mange medlemmer accepterede villigt udfordringen til at bidrage til bevarelse af mormonernes ophold dér. I Kirtland, såvel som i Jackson County i Missouri, købte de hellige land op i områder, som allerede i sparsom grad var blevet inddraget af andre amerikanske landmænd og byboere i grænseområdet. I Kirtland-området ejede de hellige deres egne beklædningsforretninger, en restaurant, flere savværker og møller samt en række værksteder for flittige håndværkere.

Men egnens gamle beboere var bange for at en hurtig indvandring af mormonnybyggere ville forstyrre balancen i Kirtlands økonomi. Indbyggerne begyndte også at betvivle de sidste dages helliges almindelige politiske aktiviteter. Adskillige mormoner blev valgt til offentlige embeder, men rygterne ville, at mormonerne var anti-amerikanske og planlagde at oprette en hemmelig, enevældig regering. Uden tvivl stammede denne frygt fra de sidste dages helliges tro på, at der engang skulle skabes en regering for tusindårsriget. På grund af deres deltagelse i den offentlige politik var de hellige i Kirtland med i diskussioner på lokal basis om en ny placering af Geauga amtsråd, den lokale afholdsbevægelse og andre emner.

Foruden at være interesseret i politiske og sociale spørgsmål var kirkens medlemmer førende i deres interesse for uddannelse. I „Oliebladsåbenbaringen", der blev nedskrevet i december 1832 (se L&P. 88), instruerede Herren Det øverste Præsidentskab om at bygge et tempel. Ulig senere SDH-templer skulle denne bygning tjene adskillige religiøse og uddannelsesmæssige formål. I en øvre etage skulle der være undervisning af vordende missionærer, og man ville opmuntre folk til at søge verdslige kundskaber.

Religionsundervisning i Profeternes skole (eller ældsternes skole, som den somme tider blev kaldt) begyndte tidligt i 1833, før færdiggørelsen af templet og

fortsatte fra tid til anden i adskillige år. Profeten Joseph Smith og andre udarbejdede en serie „Forelæsninger om troen" som grundtekst for ældsterne. Disse forelæsninger eller foredrag blev offentliggjort som en del af Lære og Pagter fra 1835 og indtil 1920. (På dansk findes de i Lære og Pagter-udgaven fra 1900, O.a.) Skolens verdslige afdeling, kaldet Kirtland-skolen, tilbød kurser i regning, engelsk, geografi og andre grundfag. I 1835 undervistes en særlig klasse i hebraisk af Joshua Seixas fra Hudson i Ohio. Efter indvielsen af templet i efteråret 1837 overtog en High School i Kirtland det almindelige undervisningsprogram, som var påbegyndt af Kirtland-skolen.

Templet havde andre funktioner foruden det undervisningsmæssige. For de værdige hellige bragte det opfyldelse af Herrens løfte om, at de skulle blive „udrustet med kraft fra det høje". (L&. 38:32) „Oliebladsåbenbaringen" forklarede yderligere, at denne særlige bygning ville tjene som et „bedehus, et fastehus, et troens hus, et lærdommens hus, et herlighedens hus, et ordens hus, ja, et Guds hus." (L&P. 88:119)

Planerne for templet blev fremsat ved åbenbaring til Det øverste Præsidentskab med Frederick G. Williams som teknisk tegner. Selv om det i sit ydre minder om et stort forsamlingshus i datidens New England, har Kirtland templet nogle usædvanlige kendetegn, der adskiller det som en sidste dages hellig bygning. For eksempel byggede dygtige håndværkere smukt udskårne talerstole i begge ender af hovedsalen - 4 rækker for det melkisedekske præstedømme i den vestlige ende og 4 for det aronske præstedømme i den østlige. Dette 17 × 20 meter store rum kunne deles op i 4 dele med tæpper eller forhæng, som blev sænket ved hjælp af skjulte reb og taljer. Templets hjørnesten blev lagt den 23. juli 1833, og arbejdet påbegyndtes hurtigt med medlemmernes hjælp. Det krævede store ofre og økonomsik forpligtelse fra enhver: folk arbejdede i sandstensbruddet; murere, tømrere, snedkere, glarmestre og malere arbejdede på stedet; kvinder spandt uld og vævede tøj til arbejderne; og andre bidrog med kontanter til det beregnede 60.000 dollars store budget. Da den hellige bygning nærmede sig sin færdiggørelse, skænkede familier glasvarer, porcelæn og andet, som blev knust og blandet pudset for at give templet et skinnende udseende.

Begivenheder i forbindelse med indvielse af templet i marts 1836 var et åndeligt højdepunkt i kirkens historie i Kirtland. Som forberedelse til indvielsen introducerede Joseph Smith ordinanserne med tvætning af fødder og salvelse med olie for præstedømmelederne. Det var i overensstemmelse med Herrens befaling til dem om: „Ja, rens jeres hjerter og tvæt jeres hænder og fødder for mig, så jeg kan gøre jer rene . . . for denne ugudelige slægts blod." (L&P. 88:74-75) Dette var de foreløbige ordinanser, der gik forud for den fuldstændige tempelbegavelse, der blev introduceret flere år senere i Nauvoo af profeten.

Så mange ønskede at overvære den formelle indvielse den 27. marts, at indvielsesbønnen, der blev givet ved åbenbaring, måtte gentages adskillige gange, så alle kunne høre. Ved disse møder blev William W. Phelps nye salme: „Guds Ånd som en ild nu begynder at lue" sunget for første gang. Den aften var templet ved et præstedømmemøde fyldt med lyde som af mægtige vindstød, og adskillige i forsamlingen talte i tunger. Vidner, som opholdt sig udenfor, fortalte, at de havde hørt stormende lyde og set ligesom en søjle af lys på tempelspiret. Medlemmerne sammenlignede deres oplevelser med udgydelsen af Helligånden på pinsefestens dag.

Et passende klimaks på flere dage med lignende oplevelser kom søndag den 3. april. Ved eftermiddagsmødet sænkede Joseph Smith og Oliver Cowdery, efter at have deltaget i nadveren, de forhæng, der omgav de vestlige talerstole. Således i mere private omgivelser knælede de i tavs bøn, hvorefter de modtog en åbenbaring, hvori de så „Herren stå på talerstolens brystværn." (L&P. 110:2) Frelseren accepterede templet og lovede yderligere velsignelser. Derefter fik Joseph og Oliver endnu 3 åbenbaringer. Moses overdrog dem nøglerne til Israels indsamling; Elias bekræftede på dem „Abrahams evangeliums uddeling"; og Elijah (Profeten) gav dem nøglerne „til at vende fædrenes hjerter til børnene og børnenes til fædrene." (L&P. 110: 12, 15.)

Den dags og hele ugens oplevelser i forbindelse med indvielsen blev erindret af de hellige, længe efter at de havde opgivet Kirtland, og efter at templet var faldet i andres hænder. Efter en lang periode uden benyttelse blev templet overtaget af og opretholdes nu som mødested for den reorganiserede Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, der har hovedkvarter i Independence, Missouri.

Krise i Kirtland

De vanskeligheder, der fik Joseph Smith til at forlade Kirtland, var en del anderledes end de pøbelhandlinger, der fik de hellige i Missouri til at flygte fra Jackson County, først til Clay County i 1833 og derefter ind i Missouri-amterne. Der var politiske og religiøse pressioner både i Missouri og Ohio, men problemerne i

INDSAMLINGEN TIL NAUVOO: Da Joseph og de andre gidsler blev løsladt fra Liberty fængslet midt i april 1839, gjorde guvernørens ordrer det klart, at mormonerne ikke var velkomne, så Josephs folk læssede påny deres ejendele i vogne og fulgte Mississippifloden nordpå til den sparsomt beboede by Commerce, Illinois. Joseph forandrede dens navn til Nauvoo – hvilket er hebraisk og betegner „et smukt sted" – og begyndte at oprette en helt ny by.

Kirtland samledes først og fremmest om Joseph Smiths involvering i et nødvendigt bank-foretagende og de trusler, som fremsattes af bitre apostater.

Det var en periode med hurtig økonomisk vækst for Kirtland og Ohio. Penge og kredit var sjældenheder i det amerikanske grænseland. Befolkningstallet, forretningsmuligheder og grundpriser var i hurtig stigning, og SDH-forretningsfolk indså behovet for en bank, der kunne trykke og distribuere pengebeviser som en måde at betale gæld og yderligere at stimulere inflationsøkonomien. Den 2. november 1836 oprettede Joseph Smith og andre Kirtland Safety Society Bank og ansøgte om statslig godkendelse. I løbet af de foregående 8 år var mere end 400 nye banker blevet oprettet i USA med lignende formål. Men ansøgningen fra Kirtland ankom til Ohios hovedstad Columbus, lige efter at kræfter, der var imod bankerne, havde vundet kontrol over regeringen, og myndighederne nægtede at udstede nye bank-tilladelser. Så besluttede mormonerne sig til i stedet at skabe et fælles aktieselskab, der kunne udstede banknoter og tage mod penge. De kaldte det for Kirtland Safety Society Anti-Banking Company og overtrykte det navn på de allerede trykte banknoter.

Da Kirtland banknoterne kom i omløb i januar 1837, bakket op af et begrænset lager af guld, blev de accepteret efter pålydende. Folk brugte dem til at købe varer og betale gammel gæld. Men før den første måned var gået, var banken nødt til at standse indfrielsen i guldmønter. Efterspørgslen efter guld var større end de eksisterende beholdninger. Da andre banker i området erfarede, at papirpengene kun kunne indfries med jord, nægtede de at godtage Kirtland-noterne. Disse vanskeligheder for selskabet mangedobledes, da USA overvældedes af en økonomisk krise med efterfølgende finanspanik, der tvang hundreder af banke til at lukke. Joseph Smith trak sig tilbage som kasserer for Kirtland Anti-Banking Compa-

ny tidligt i sommeren 1837, flere måneder før firmaet lukkede dørene permanent. Som mange andre var profeten kommet i svær gæld på grund af bankens fallit. Han havde investeret i jord og havde købt varer til sin forretning på kredit men havde vanskeligt ved at sælge sine aktiver og skaffe penge til at betale sin gæld.

Nogle af hans medarbejdere undlod at adskille Joseph Smiths rolle som profet og forretningsmand. Han kæmpede som andre for at tjene til livets opretholdelse, og forretningens sammenbrud havde intet at gøre med hans pålidelighed som religiøs leder. Alligevel blev nogle i Kirtland bitre og forsøgte at få ham afsat som præsident for kirken. En fraktion i kirken vendte sig mod ham som profet. Deres apostasi førte til trusler mod hans og hans tilhængeres liv. Brigham Young og andre forsvarede Joseph Smith offentligt og sluttede sig til profeten, der flygtede til Kirtland for at undslippe attentater og ydmygelse.

De flygtende kirkeledere rejste midt i den kolde Missouri-vinter. De ankom i det tidlige forår (1838) til Far West, hvor medlemmer kom dem til undsætning med dyr og penge. Den sommer forblev mange af de loyale medlemmer i Kirtland, besluttet på at slutte sig til de hellige i Missouri. Under ledelse af de halvfjerds rejste en gruppe på mere end 500, kendt som Kirtland-lejren, i vogne over dårlige grænseveje til Far West, hvor de blev nybyggere i Adam-Ondi-Ahman.

Vanskeligheder derhjemme forhindrede ikke kirken i at vokse andre steder. I forskellige dele af det østlige USA trivedes missioneringen, og omvendelser i Canada førte til udvidelse af arbejdet til den anden side af Atlanterhavet. I april 1836 blev ældste Parley P. Pratt af De tolvs Råd sendt til Canada, hvor han forkyndte evangeliet i Toronto-området. Der traf han John Taylor, en metodist-præst, som var på udkik efter genoprettelsen af den oprindelige Kristi kirke. Efter 3 ugers undersøgelse blev

FORFØLGELSE VED HAUNS MILL: En sen oktober eftermiddag i 1838 dukkede en bereden, fjendtlig pøbelhob op ved Hauns Mill på bredden af Shoal Creek. Stærkt talmæssigt underlegne søgte mange af mormonerne tilflugt i den lokale smedie. Nogle få prøvede endda at forhandle med de indtrængende mænd. Men disse åbnede ild mod enhver, de fik i sigte, og ved at stikke deres geværer ind i revnerne mellem bjælkerne i smediens vægge, dræbte de alle mænd og drenge.

den kommende præsident for kirken, John Taylor og hans kone, døbt, og på mindre end 2 år derefter blev han kaldet som én af De tolv.

Blandt de nye medlemmer i Canada var mange med familie og venner i England. De skrev breve med beretninger om deres omvendelse og var ivrige efter personligt at bære vidnesbyrd for deres venner. Grunden var allerede ved at blive lagt for udbredelsen af evangeliet. Flere måneder før Joseph Smith var flygtet fra Kirtland, havde han kaldet Heber C. Kimball, Orson Hyde, Willard Richards og 4 canadiske nyomvendte til den britiske mission. De ankom til Liverpool den 20. juli 1937.

Disse missionærer kontaktede venner og familiemedlemmer og begyndte så arbejdet i almindelighed blandt folk i England. Efter 9 nåneders forkyndelse - i kirker, når det var muligt, i lejede sale, og fra dør til dør - kunne de tælle næsten 2.000 omvendte. De fleste af ældsterne vendte hjem det forår, efterladende den canadisk-fødte Joseph Fielding til at præsidere over missionen med Willard Richards (der endnu ikke var apostel) og William Clayton, en omvendt britte, som rådgivere.

Vanskeligheder i Missouri

Hvis Joseph Smith havde ventet at finde fred blandt de hellige i det nordlige Missouri, blev han sørgeligt skuffet. For der som i Kirtland opstod der strid over uoverensstemmelser og misforståelser. I foråret 1838 rejstes der forskellige anklager for manglende loyalitet mod stavspræsidentskabet (David Whitmer, W. W. Phelps og John Whitmer), og de blev støttet af et råd, der var udpeget til at foretage undersøgelser. Disse kirkeledere blev afløst fra deres embeder og erstattet af Thomas B. Marsh med Brigham Young og David W. Patten som rådgivere. Omtrent samtidig udelukkede kirkeretter Oliver Cowdery og David Whitmer, 2 af de 3 vidner til Mormons Bog, samt Lyman E. Johnson, én af de tolv apostle. Disse mænd havde vist sympati for apostaterne i Kirtland og havde offentligt kritiseret Joseph Smith. I sommeren 1838 gentog borgere i Missouri de gamle beskyldninger mod de hellige, og nogle truede med vold mod deres hjem og personer. Det var profetens hensigt at holde stand mod truslerne, og, hvis det skulle blive nødvendigt, at gøre modstand. Sidney Rigdon forklarede denne beslutning i en tale den 4. juli 1838 (USA's nationaldag). „Vi vil ikke længere finde os i det," erklærede han. „Vore rettigheder skal ikke længere nedtrampes i urenhed . . . Og den pøbel, der kommer mod os for at genere os, mellem dem og os skal der være krig og udryddelse; . . . vi vil aldrig være dem, der angriber, vi vil ikke antaste andre menneskers rettigheder; men vil forsvare vore egne indtil døden. Vi hævder vore egne rettigheder og er indstillet på,

at andre skal kunne glæde sig over deres." (*BYU-studies 14*. Summer 1874:S27)

Indbyggere i Missouri tolkede denne tales sprudlende tekst som bevis på mormonernes „forræderi". Resultatet var vold i det, der blev kendt som „Mormonkrigen i 1838 ". Vanskelighederne begyndte en valgdag i Gallatin i Daviess County, da en fuld mand begyndte en strid med én af de hellige, som var gået til valgurnerne for at stemme mod en antimormon-kandidat. Overdrevne rapporter om slagsmålet nåede Far West. Joseph Smith og andre bevæbnede sig og dannede grupper, der red til hjælp for deres brødre. De fik af Lyman Wight fra Adam-ondi-Ahman at vide, at skaderne kun var små, så de betragtede sagen som afsluttet. Men ikke længe efter blev der udstedt arrestordre mod Joseph Smith og Lyman Wight, der beskyldtes for oprør. De blev arresteret og beordret til at møde i retten.

Rygterne gik på begge sider, og falske rapporter om et mormon-oprør nåede frem til Missouris guvernør Lilburn W. Boggs. Han beordrede statens militær gjort parat til indskriden. De sidste dages hellige indskrev sig i Caldwell amtsmilits til forsvar. Da en pøbelhob fra Carroll amt generede de hellige i De-Witt, tilrådede Joseph Smith medlemmerne at forlade det amt. Den beslutning opmuntrede til pøbelangreb andre steder. Ved natlige angreb nedbrændte pøbelhorder hjem og høstakke i omegnen af Adam-ondi-Ahman, og statens militære ledere tilrådede Lyman Wight at oprette en mormon-milits til beskyttelse.

Den 24. okt. tog et kompagni af Caldwell amts militær under kaptajn Samuel Bogart 3 mormoner til fange og rådede andre til at forlade staten. Kaptajn David W. Patten, medlem af De tolvs Råd, drog med en lille afdeling af mormonmilitsen til Bogarts lejr ved Crooked River for at befri fangerne. De 2 kompagnier udkæmpede et slag mand mod mand. I det blev Patten og 3 andre mænd dræbt.

Overdrevne rygter om denne konfrontation nåede guvernør Boggs. Han fik fortalt, at de hellige afbrændte byer, drev de gamle nybyggere fra deres hjem og underminerede den lovlige øvrighed ved hjælp af aktiviteter, iværksat af de såkaldte „daniter". (En bande af hævnere, Joseph Smith blev anklaget for at være hovedigangsætteren, men han havde intet at gøre dermed og afslørede deltagerne, når han fik nys derom.) Uden at tage hensyn til de helliges syn på sagen udstedte Boggs ordre (dateret 27. okt.) til general John B. Clark fra statsmilitsen, gående ud på, at „Mormonerne skal behandles som fjender og skal udryddes eller drives ud af staten, hvis det er nødvendigt for det offentliges bedste. Deres skændselsgerninger trodser enhver beskrivelse'. (*History of the Church*, 3:175)

Forfølgelse og uddrivelse

Denne modbydelige „udryddelsesordre" bragte de forudsete resultater. Den 30. okt. deltog over 200 mænd af statens milits i en brutal massakre i en lille bebyggelse på 30 mormonfamilier nær ved Jacob Hauns mølle i Caldwell amt. Nybyggerne havde kun 2 dage tidligere indgået en fredstraktat med de militære ledere, men soldaterne angreb bebyggelsen og dræbte 17 af de hellige, mænd og drenge, som havde søgt tilflugt i en smedie.

Den næste dag samledes i Far West de kirkelige ledere for at høre 4 krav fra general Samuel Lucas: Mormon-ejendom skulle konfiskeres for at betale skete skader, kirkens lederes skulle overgive sig til retsforfølgelse og straf, resten af de hellige skulle afvæbnes og forlade staten

under militærbeskyttelse. Joseph Smith, Sidney Rigdon, Lyman Wight, Parley P. Pratt, George W. Robinson, Hyrum Smith, og Amasa Lyman blev arresteret, mens militæret plyndrede Far West. En militærdomstol dømte hurtigt fangerne til henrettelse ved skydning den næste morgen, og general Lucas beordrede general Alexander Doniphan til at udføre henrettelsen. Doniphan, der tidligere havde virket som forsvarer for de hellige, svarede med denne skriftlige udtalelse: „Det er koldblodigt mord. Jeg vil ikke adlyde Deres ordre. Min brigade vil i morgen klokken 8 marchere til Liberty; hvis De henretter disse mænd, vil jeg holde Dem ansvarlig for en jordisk ret, så hjælpe mig Gud." Doniphans frygtløse reaktion forhindrede henrettelsen. (*CHC* 1:482)

Der faldt ro over Missouri i løbet af november og december 1838, men de hellige vidste, at de til sidst ville blive tvunget til at forlade deres hjem. Med Joseph Smith og hans rådgivere i fængsel, begyndte Brigham Young, der nu var senior medlem af De tolvs Råd, forberedelserne til udvandringen. I januar var en komité aktivt i gang med at organisere turen, men i februar måtte Brigham Young flygte fra Far West af sikkerhedsgrunde. Masse-udvandringen begyndte derefter i al hemmelighed, og ved udgangen af april havde næsten alle de hellige forladt Missouri. Mange fandt tilflugt på den ande side af Mississippifloden i det vestlige Illinois ved byen Quincy. Andre flygtede til St. Louis, Missouri og andre nærliggende steder.

I denne prøvelsernes tid for de sidste dages hellige vansmægtede deres profet og dem, der var arresteret sammen med ham, i fængsel. Fra fængslet i Independence var fangerne blevet overført til Richmond, Missouri, for at afvente retssagen mod dem for forræderi. En civil domstol med dommer Austin A. King som leder begyndte sagen den 13. november. Sampson Avard, en apostat, og andre vidner beskyldte profeten for at lede „danite"-aktiviteterne. Forsvarets vidner blev arresteret og sat i fængsel for at forhindre dem i at komme til orde i retten. Til sidst udsatte dommeren sagen. Flere af fangerne blev tilbageholdt i Richmond. Joseph og Hyrum Smith, Sidney Rigdon, Lyman Wight, Alexander McRae og Caleb Baldwin blev sendt til fængslet i Liberty i Clay County.

Liberty-fængslet, en bygning på kun 7 × 7 meter med svære stenmure, indvendig beklædt med tømmer, var profetens hjem de næste 5 måneder. Profetens breve fra dette triste sted afspejlede en forbavsende optimisme. Med tid til at bede og meditere nedskrev han nogle dybsindige åbenbaringer og betragtninger. Uddrag af disse afsnit findes nu i Lære og Pagters afsnit 121, 122 og 123. I april blev fangerne fra Liberty flyttet til Gallatin i Daviess amt. Derpå fik mændene, under endnu en flytning til Columbia, af sheriffen og hans mænd lov til at flygte. De trætte fanger vandrede og red til Illinois, hvor de den 22. april sluttede sig til deres familier og de hellige. Fangerne i Richmond blev også overflyttet til Columbia og undslap deres vogtere den 4. juli.

Udvandringen fra Missouri betegnede afslutningen på en betydningsfuld periode i kirkens historie. Årene i Ohio og Missouri kendetegnedes ved bygningen af et tempel, nye lærdomsåbenbaringer, udvidelse af missioneringen og udpegelsen af det centrale sted for Zion. Disse år markeredes af økonomisk tragedie, bitter forfølgelse og apostasi, samt uddrivelsen af de hellige fra Missouri. Men da 1839 begyndte, startede en ny periode i kirkens historie, en tid med fornyet vitalitet og vækst, da de hellige grundlagde et nyt indsamlingssted i Nauvoo i staten Illinois.

Ni pakker om dagen, hvordan kunne vi holde op?

Jan Mussman

Jeg ville bare ønske, at jeg kunne fortælle de to fine missionærer, som besøgte os dengang i 1964, at vi *virkelig* troede på deres budskab; men de ville have, at vi skulle holde op med at ryge, og smerten ved blot en enkelt time at skulle være uden cigaretter, satte prisen for frelse over vor betalingsevne.

Seks pakker cigaretter om dagen til Bill og tre til mig. Et uhyrligt antal af ni pakker cigaretter om dagen stod mellem os og det at acceptere evangeliet! Men det var i 1964. Siden da, langsomt, skridt for skridt, har vor himmelske Fader udarbejdet en omformning af vores tilværelse. Vi blev døbt i 1975.

Vi kom til at tage fat på tobaksvanen, fordi vi var nødt til det. Selv om Bill røg dobbelt så meget, var det mig, der fik smerter i brystet så alvorlige, at de ikke kunne ignoreres. Jeg gik til en læge, som havde hjulpet mange af mine venner med at skære deres tobaksforbrug ned, og bad ham udarbejde en plan for mig. Han var ved at studere mine brystrøntgenbilleder, da sygeplejersken førte mig ind i hans kontor.

„Mrs. Mussman," sagde han uden at se op, „har De nogen cigaretter med Dem?"

„To pakker," svarede jeg angst.

Da lægen vendte sig om imod mig, var hans stemme meget alvorlig. „Vær så venlig at smide dem i papirkurven. Som Deres læge må jeg advare Dem om, at Deres lunger ikke vil tolerere mere rygning."

„Men doktor," bad jeg. „Jeg kom for at få en plan for aftrapning."

„Ikke flere cigaretter - det er Deres plan." Den dybe stemme blev endnu mere eftertrykkelig. „Jeg mener det alvorligt! Hvis De har noget tilovers for Deres mand og børn, ryger De ikke én cigaret mere."

Da jeg drejede nøglen til start og begyndte at køre hjemad, fyldtes mine øjne med tårer. Jeg kunne ikke holde op med at ryge, og jeg vidste det. Jeg havde prøvet alt for ofte. Jeg var glad for, at Bill var borte på forretningsrejse, for jeg behøvede tid til at tænke. Da jeg kom hjem, satte jeg mig ved køkkenbordet og spekulerede over problemet, idet jeg uden at tænke over det tændte en cigaret. Og som om det var stikordet, ringede telefonen i det samme. Det var Bill, der ringede fra New York.

„Jan," sagde han, „Jeg ringede til lægen, og jeg ved . . . " Han afbrød sig selv, da han hørte mig exhalere. „Jan Mussman, du ryger!" råbte han.

„Jan Mussmann, du ryger, du ryger!" gentog jeg sarkastisk. „Du synes, du er meget smart, Bill Mussman, gør du ikke? Ingen læge har fortalt dig, at du skulle holde op med at ryge!"

Der blev en lang pause. Så sagde Bill:

„Jeg kommer hjem i morgen. Lad os begge lægge cigaretterne væk og love, at vi ikke vil ryge i 24 timer."

Det lovede jeg, og jeg holdt mit løfte, skønt jeg til den dag ikke ved, hvordan jeg klarede det. Men jeg kan endnu huske, hvordan Bill svingede døren op den næste dag og strakte sine arme mod mig. „Vi vil holde op sammen," sagde han. „Ikke mere rygning for os!" Den omfavnelse var en skøn måde at fejre det på, men øjeblikkets begejstring varede lige akkurat så længe.

De følgende uger var ikke blot vanskelige, de var frygtelige. Vi bevægede os omkring i en søvngængeragtig tilstand med hænder, der rystede ukontrollabelt. Vi var sure og irritable, og jeg tænkte ofte på at give op. Men Bill gennemførte sine halvtbevidstløse dage uden at give efter, og når jeg betragtede ham, vendte mit mod tilbage.

At befri os for den altopslugende cigaretvane var et uhyrligt projekt, og jeg kan kun give den kendsgerning æren for vor succes, at „for Gud er alting muligt". (Se Mark. 10:27) Ja, det varede næsten 2 år, før jeg turde sige, at vi virkelig var frigjorte - at vi havde brudt tobakkens slavelænker.

Det i sig selv var et mirakel og belønning nok, men der skulle komme flere velsignelser. I løbet af disse to år var vores kærlighed til og taknemmelighed for hinanden og til vor himmelske Fader blevet smukkere end noget andet, vi nogen sinde havde kendt. Vi var vokset stærkere fysisk og åndeligt, og vi var „vokset sammen". Denne sunde samhørighedsfølelse var én af de største velsignelser i vort ægteskab, og vi var overordentlig taknemmelige. Men der var mere. I vor opgiven af cigaretter opdagede vi, at vi også måtte springe de ledsagende kopper med kaffe og te over, for de var for meget en del af vanen. Og denne frigørelse gav os igen styrke til at slås med og overvinde trangen til alkohol.

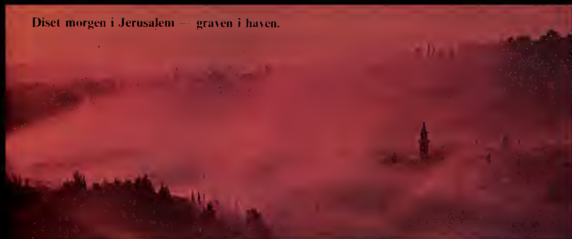
Endnu mere værdifuld end den tilfredsstillelse, der kom fra disse sejre over kødet, var imidlertid de gaver, der blev vore gennem vore 2 små børn, der havde bedt for os med stor hengivenhed. Jeg tror, at det var på grund af vore problemer og deres bønner, at vore børn, Bill og Ann, aldrig er faldet for fristelsen til cigaretter, alkohol og narkotika. Jeg mener, at på grund af de bønner, forblev de nær ved deres himmelske Fader. Og alligevel var de, ved at gøre det, helt anderledes end de fleste af deres venner. Ja, de var så meget anderledes, at jeg spekulerede over, om de mon nogen sinde ville finde venner og ægtefæller som ville dele deres tro og livsstil.

Som de voksede op uddybedes mine bekymringer for deres fremtid, og jeg bad ofte om hjælp. Til sidst, det var tidligt i året 1973, tilbragte jeg det meste af 3 dage med at trygle vor himmelske Fader om vejledning - et tegn. Den tredie dag ringede dørklokken, og 2 mormonmissionærer stod ved døren. De så forbavsede ud, da jeg bad dem indenfor.

Dette var vores anden chance for at antage evangeliet. Denne gang var vi rede. Vi 4 blev døbt en strålende majdag i 1975.

Efter dåben begyndte flere forandringer at finde sted - forandringer som alle sidste dages hellige oplever, efterhånden som de kommer nærmere deres himmelske Fader. Og nu, 4 år senere, lader vi aldrig en chance gå forbi til at sige, hvor meget vi elsker kirken, hvor meget vi elsker vore kaldelser, og hvor meget vi elsker hinanden som en evig familieenhed.

Jan Mussman, moder til 2, virker som kultur-lektieleder i hjælpeforeningen i Burlingame Ward i Pacifica California Stake.

Diset morgen i Jerusalem — graven i haven.

